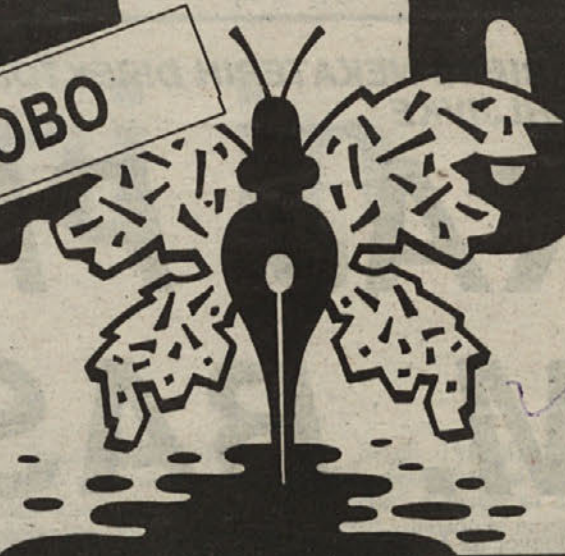

NOVA DOBA

ZLATO ZA ZVESTOBO

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN, Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 1.200 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 27. JANUAR 1993

ŠT. 4, LETO XXVII

Z. Koštomaj:

**KRUTO MAŠČEVANJE
NEPOKORNI ŽENI**

V. Gros:

**PETERLETU NE
VERJAMEM NIČ VEČ**

**Z. JELINČIČU
ČLANI OBRAČAJO
HRBET**

K. Kolšek:

**MISLIL SEM, DA ME
USTRELIJO**

**POSLANCEM NAGRADE
ZA SEDENJE**

**PTUJČANOM
SRAMOTA ZARADI
SPOMENIKA**

...bemti, državo, če tepe tiste, ki delajo

Drnovškovi fantje se predstavijo

Veterani in fazani

V četrtek in petek so pred komisijami predstavili svoje „programe“ ministrovanja Drnovškovi izbranci iz vrst Liberalno demokratske stranke, Slovenske krščanske demokracije, Združene liste, Zelenih Slovenije in Socialno demokratske stranke Slovenije. Nekaterim je tekel jezik kot po maslu, kot na primer Ivu Bizjaku, drugi so imeli malce težav, največ seveda Janez Janša, ki je imel več sreče kot pameti.

Prvak SKD Lojze Peterle, kandidat za zunanjega ministra, je na izpitu predčasno komisijo državnega zbora za mednarodne odnose povedal, da si je za moto svojega delovanja izposodil kar naslov Prunkove knjige „Slovenski narodni vzpon“. Po nepričakovani pohvali dosedanjega dela zunanjega ministrstva, ki ga je označil za učinkovito in pozitivno, je napovedal, da se bo kot zunanji minister zavzemal za uveljavljanje Slovenije na političnem, kulturnem, gospodarskem in drugih področjih ter se trudil narediti našo državo za aktivnega subjekta v zunanji politiki. Vprašanja članov komisije so letela na osimske sporazume, morebitne spremembe v MZZ in reciprociteto pri reševanju manjšinskih vprašanj. Odgovor je bil, da je težko govoriti o reviziji sporazumov, potrebno pa je poiskati nove oblike sodelovanja med Slovenijo in Italijo. Kadrovske spremembe bo Peterle izvajal na osnovi profesionalnosti, ne pa strankarske pripadnosti. Bomo videli.

Sedanji in bodoči finančminister Mitja Gaspari iz vrst Liberalno demokratske stranke je članom parlamentarne komisije za finance povedal, da bo njegova prioritarna naloga sanacija podjetij in bank ter oblikovanje socialne mreže. Po njegovem je letošnja javna poraba dosegla zgornji prag vzdržljivosti, saj proračunska poraba in sistema zdravstvenega ter pokojninskega zavarovanja požre celih 46,7 odstotkov družbenega proizvoda. Da bi proračunski primanjkljaj v naslednjih letih zmanjšali na 2 do 1,5 odstotka, bo potrebno stabilizirati pogoje na področjih pokojninskega zavarovanja in plač. Slednje porabijo že 40 odstotkov proračuna in ob nadaljnji realni rasti ogrožajo poleg proračuna tudi celotno ekonomsko politiko. Gaspari je obljubil večje olajšave pri samoreševanju zaposlitve in vlaganju v vrednostne papirje. Ni kaj.

Začasni komisiji za področje gospodarstva je Dr. Davorin Kračun, človek Liberalno demokratske stranke kandidat za funkcijo ministra za ekonomske odnose in razvoj, ki jo že zaseda, obljubil, da si bo prizadeval za krepitev ekonomskih odnosov s tujino, razvoj trgovine, pospešitev privatizacije in skladen razvoj Slovenije. Pomembna naloga njegovega delovanja bo tudi ustrezno prilagajanje našega gospodarskega si-

stema svetovnemu in evropskemu, makroekonomska in finančna stabilizacija, umiritev inflacije, brzdavanje brezposelnosti in usmerjenost Slovenije v izvoz. Slovenija ima baje izrazite prednosti pred drugimi državami, ki so v teku procesov spremenjavanja gospodarskih in političnih sistemov. Čudovito.

Sedanji minister za šolstvo in šport Dr. Slavko Gaber iz Liberalno demokratske stranke, ki si želi ohraniti mehak fotelj tudi za vnaprej, je napovedal skorajšnjo obravnavo vrste zakonov s svojega področja. V odgovorih na vprašanja je med drugim povedal, da so bili opravljeni pogovori s sindikati, ki bodo pripomogli k reševanju problema plač v šolstvu brez stavke, o tem pa bo v končni fazi odločila nova vlada. Gaber je ugotovil, da bi za malico vseh šolarjev in učbenike potrebovali četrtno sedanjih proračunskih sredstev namenjenih šoli. Torej bodo učenci še naprej nosili pajčevino v trebuhu.

Liberalni demokrat Miha Kozinc, kandidat za sedanjo funkcijo - ministra za pravosodje, je povedal, da si bo prizadeval za neodvisno sodstvo, njegovo reorganizacijo in ustrezno zakonodajo s področja kazenskega in civilnega prava. Kozinc namerava posodobiti tudi zapore na Dobu. Vprašanj, ki jih je komisija postavila o sojenju Grubeliču, ni želel komentirati, ker je baje slovensko sodstvo neodvisno, kljub temu pa je dobil soglasno podporo. Čudno.

Ivu Bizjaku, slovenskemu krščanskemu demokratu, ki je kandidiral za notranjega ministra, je pred „izpitno“ komisijo šlo kot po maslu. Mogoče zato, ker je uvodoma pohvalil delo dosedanjega prvega policaja Igorja Bavčarja, ki da je ta represivni resor dobro depolitiziral. Bizjak si bo prizadeval za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, varnosti ljudi in premoženja na način, ki bo za državljane čim manj moteč, varnosti slovenskih meja in učinkovitega servisa ljudi, ki se obračajo po pomoč na organe ministrstva za notranje zadeve. Na Jelincičevo vprašanje, kaj namerava storiti s 35 odstotki Neslovencev v policiji, ki naj bi bili povezani s kriminalom, je Bizjak odgovoril, da ni za čistke. Ko so policaji izvedeli za enoglasno potrditev komisije kandidata, so baje začeli z avtomobilov odstraževati sirene in jih nadomeščati z zvonci.

Kandidat za funkcijo ministra za promet in zveze Igor Umek, lastnik izkaznice slovenske krščanske demokracije, si bo prizadeval za povezovanje Slovenije s svetom, notranjo prometno povezanost, liberalizacijo prometa, prost dostop do prometnih storitev, večji poudarek na ekologiji, reorganizaciji in ureditvi celotnega sistema prometa in zvez ter racionalizaciji poslovanja. Novogradnje naj bi teklo v smeri Italija - Madžarska. Upajmo, da res.

Jože Osterc, „zapriseženi“ slovenski krščanski demokrat, je ob kandidaturi za kmetijskega in gozdarskega ministra začasni komisiji državnega zbora za področje gospodarstva dejal, da se bo zavzemal za cilje, ki so zapisani v strategiji razvoja slovenskega kmetijstva, ki so jo napisali, ko je bil minister v Peterletovi vladi. Njegova kmetijska politika naj bi zagotavljala pridelavo zadostnih količin hrane, ohranjanje kmetijskih zemljišč in poseljenosti podeželja, kar je pogoj tudi za razvoj turizma. Pa še res je.

Zeleni Dr. Božidar Voljč, ki že opravlja funkcijo zdravstvenega ministra, je „sprejemni izpit“ za ostajanje na istem stolčku gladko opravil. Najbrž zato, ker je moral v piclem letu na test kar trikrat. Povedal je, da bo poskušal ohraniti kontinuiteto razvojnih usmeritev zdravstva iz leta 1992. Praktično pomenijo te usmeritve ohranitev plačilne sposobnosti zdravstva. Voljč bo poskušal javnost sproti seznanjati s količino in dinamiko porabe zbranih sredstev. Čudovito.

Začasna komisija za področje družbenih dejavnosti, dela in socialne politike je poslušala kandidata Združene liste za ministra za znanost in tehnologijo dr. Rada Bohinca. V uvodu se je pohvalil, da področje razmeroma dobro pozna, saj je bil več let izvajalec raziskovalnega dela. Na prvo mesto je postavil pripravo in predložitev nacionalnega raziskovalnega programa v obravnavo skupščini. Prizadeval si bo za koordinacijo različnih razvojnih politik in programov, ki potekajo tudi v okviru drugih ministrstev. Ugodno.

Jožica Puhar, sedanja in očitno tudi bodoča ministrica za delo, družino in socialne zadeve, je imela s komisijo kar nekaj problemov, saj so nekateri izpraševalci menili, da ni odgovorila na vsa vprašanja, predvsem glede pravne varnosti delavcev, zaposlovanja mladih in družinske politike. Puharjeva se bo najprej lotila integracije ministrstva, ki bo po novem pokrivalo obsežnejše področje. Mnenja je bila, da so socialne pomoči za brezposelne preizke. Drži.

Sergij Pelhan, kandidat Združene liste, si je zaželel postati minister za kulturo. Pred komisijo je najprej razgrnil svojo diagnozo trenutnega stanja. Menil je, da je stari model kulturne politike porušen, novega pa še ni. Letos naj bi bil delež za kulturo v proračunu enak začetnemu iz leta 1992, v naslednjih letih pa naj bi postopoma rasel proti Unescovemu normativu 1,5 odstotka. Vzpodbudno.

Listin kandidat dr. Maks Tajnikar za ministra za gospodarske dejavnosti je povedal, da vidi prihodnost slovenskega gospodarstva predvsem v razvoju malih in srednjih podjetij. Industrijska politika naj bi bila organizirana tako, da bi bila sposobna zasledovati cilje, ki jih uspešno uresničujejo države vzhodne Azije. Pred komisijo je Tajnikar povedal tudi, da se bo zavzemal za takšno davčno politiko, ki bo ljudi spodbujala k vlaganju denarja. Že slišano.

Miha Jazbinšek iz vrst zelenih, sedanji minister za varstvo okolje in urejanje prostora, je kandidiral za isto funkcijo v njegovem resorju, ki bo nosilo malce drugačno ime. Varovanje okolja pred onesnaženjem ter varovanje narave kot substance je Jazbinšek opredelil kot novo samostojno področje znotraj ministrstva. Na novo naj bi organizirali tudi upravo za jedrsko varnost, pri čemer bi moral biti inšpektorat zunaj te institucije. Kandidatovi odgovori na kopico vprašanj so komisijo zadovoljili.

Je pa sedanji obrambni minister in po vsej sili tudi bodoči, kar mu morda ne bo uspelo, imel na izpitu velike težave. Pred komisijo državnega zbora za področje notranjih zadev, obrambe in pravosodja je član Socialno demokratske stranke Slovenije postavil za ključno nalogo dograjevanje obrambnega sistema s sprejetjem ustrezne zakonodaje. Potrebno naj bi bilo tudi dopolniti zasnovo nacionalne varnosti države. V razpravi so imeli člani komisije vrsto pripomb, posebej Jelincič. Tako ni nič čudnega, da je Janša položil izpit šele z upoštevanjem dveh glasov predsednika komisije. Rezultat je torej bil 6:5. Škoda.

A. S.

Bo Janez Janša dosmrtni obrambni minister Slovenije?

Preživeli

Janez Janša je fenomen. Po tistem, ko so ga mnogi že odpisali iz ministrskega stolčka obrambnega resorja, bo na njem očitno odsedel še nekaj let. Zanimivo bi bilo izvedeti, s čim je bodisi očaral bodisi ustrašoval Drnovška, da ga je zadržal v igri. Te skrivnosti ni najbrž izdal niti soborcema iz t. i. vojne v Slovenij. Zakaj le, saj je Bavčarju in Kacinu potekel rok uporabe.

Slovencem je JLA naredila veliko uslugo - pomagala je, da smo izgubili kompleks manjvrednosti nevojaškega naroda. Prebivalci deželice na sončni strani Alp smo dokazali, da znamo sukati meč prav tako, kakor naši severni in južni sosede. Da je vso predlanskoletno junijsko in julijsko pokanje potekalo kakor je, da je poteklo toliko krvi kolikor jo na žalost je in da je bila povzročena takšna materialna škoda, kakršno so izračunali, se imamo Slovenci najbrž zahvaliti predvsem Janši. Bavčarju in Kacin sta poglavje zase. Če porečete, da je bil Janša fejest fant, da je vojno odlično vodil, da je poskrbel za čimmanj krvi in materialne škode, živite v slepi veri. Zakaj?

Od samega začetka t. i. vojne v Sloveniji si je obrambni minister prizadeval za stopnjevanje sovražnosti, vsaj posledice njegovih povelj so bile takšne, in ni upošteval vrhovnega poveljnika slovenske vojske - takrat še Predsedstva RS (danes ji poveljuje predsednik). 28. junija 1991 je bilo med Predsedstvom Republike Slovenije in SFRJ podpisano premirje. Slovenska vojska je ta dogovor po ukazu Janše kršila vse do tretjega julija. Naši uliformiranci so v „času miru“ vestno napadali enote JLA, ki so bile v blokadah in jih prisiljevali na predajo orožja iz česar so sledile nasprotnikove nerodne reakcije.

Ko je Kučan po podpisnem premirju odšel v Avstrijo, je ostal v Sloveniji mehkejši del predsedstva z Zlobcem na čelu, ki ga Janša ni upošteval niti toliko, kolikor je črnega za nohtom. Šel se je svojo vojno in kakor izgleda se je bil pripravljen boriti do zadnjega Slovenca. To je bilo polnoma nepotrebno, saj je že iz te faze premirja, ki se je nadgradilo na Brionih, prišlo do umika JLA iz Slovenije. Vročekrvneža je ustavilo šele mednarodno javno mnenje z De Michelisom na čelu. To nič ne pomaga petdesetim mrtvim. Na srečo pa je bilo takrat v vrstah JLA še dovolj treznih glav, da ponoreli beograjski vojaški vrh ni razbil Slovenije.

„Povojno“ ministrovanje Janeza Janše je bilo v znaku uživanja sadov slave in iskanja politične barve, ki bi mu omogočila čim daljše upravljanje njegovega fevda - Ministrstva za obrambo RS. Stranko je skoraj zgrešil. Ne moremo pa reči, da zase in svoje ni poskrbel. Je pa zavozil veliko drage tehnike in objektov, ki jih je JLA zapustila RS, prisvojilo pa si jih je seveda obrambno ministrstvo.

Janša se s tem najbrž preveč ne obremenuje. Obeta se mu dolgotrajno ministrovanje, glede na slavo, ki si jo je pridobil med slovenskimi volilci, pa se mu po Kučanovem odhodu nasmiha tudi najvišja državna funkcija.

Franc Furland

PETROL
z vami na poti

Kdo ruši Postojnsko jamo?

Vratar proti direktorju

Vhod, kakor tudi notranjost slovenskega bisera – Postojnske jame v zimskih mesecih več ali manj samevata. Predvsem zaradi mrtve sezone. So pa nekaj turističnih zijal od ogleda takšnih in drugačnih knipnikov odvrnile tudi razprtije znotraj podjetja Postojnska jama, turizem, p. o. Medtem, ko se je ena stran v „spopadu“ odločila izterjati pravico z gladovanjem, je druga prepustila svojo usodo odločitvi sodišča.

Starega direktorja razrešijo

Vsi, ki smo kdajkoli poromali v Postojno, smo nedvomno imeli tako ali drugače opravka tudi z organizacijo združenega dela Postojnska Jama. Pri

Jože Jurca med gladovno stavko

nej smo kupili bodisi vstopnico bodisi pivo bodisi spominček. Od leta 1991 omenjenih artiklov ne moremo dobiti na istem naslovu, saj se je OZD razdelila na tri podjetja. Postojnska jama, turizem p. o., Postojnska jama HOT in Družba Postojna d. o. o. so nove firme, ki imajo skupno točko v tem, da so tako ali drugače povezane s svetovno znano kraško jamo.

V letu 1991 pa je prišlo v podjetju Postojnska jama, turizem p. o., do nesoglasij med direktorjem Miranom Lapanjo in delavci. Slednjih svet je tako predlanskega septembra imenoval komisijo, ki naj bi raziskala poslovanje direktorja v zvezi z investicijo na Kaliču, s poslovanjem s studiem Proteus, z obnovo Predjamskega gradu in preoblikovanjem družbe Postojna d. o. o.

Iz poročila omenjene komisije je razvidno, da je direktor brez vednosti delavskega sveta predal dela na Kaliču privatnemu podjetju Bitemo iz Portoroža in mu izplačal 17 milijonov takratnih dinarjev. Drugi Lapanjev greh naj bi bil

v tem, da je Proteusu kupil za 300.000 DEM video opreme, od katere Postojnska jama ni imela prav nobene koristi. Nadalje naj bi direktor brez vednosti delavskega sveta razporejal delavce na delovna mesta s posebnimi pogoji, po nepotrebnem rajžal v tujino in še kaj. Tako so direktorja lanskega 2. februarja razrešili.

Novi se ne da

Ko se je Lapanja pritožil, je na sodišču prišlo delavcem na ušesa, da je bil skupaj s še tremi vodstvenimi delavci življenjsko zavarovan z družbenim denarjem. Šlo naj bi za skupno vsoto 150.000 DEM. Ko so delavci od novega direktorja Petra Štefina zahtevali, naj jim pojasni, kako so se lahko z njihovim denarjem zavarovali še Albin Markovčič, Oskar Ščuka in Abraham Berk, so dobili odgovor, da je šlo za menedžerska zavarovanja. Zato je delavski svet dal predlog za disciplinski postopek proti trojici. Abraham Berk je sam zapustil podjetje, delavski svet pa je lanskega zadnjega novembra zavrnil predlog disciplinske komisije o razrešitvi Markovčiča in Ščuke.

„Seja delavskega sveta je bila pod močnim pritiskom direktorja. Kršen je bil statut podjetja in Zakon o podjetjih, saj je bilo glasovanje opravljeno tajno. Šlo je za glasovanje o načinu glasovanja. Ker sem smatral, da je sklep nezakonit sem odstopil s funkcije predsednika delavskega sveta,“ pripoveduje Ludvik Vidigoj.

Jurca vzame stvari v svoje roke

Odstopljena podpredsednik in predsednik delavskega sveta pa sta si kmalu premislila (spomini na Markoviča) in 2. decembra spet sklicala sejo, na kateri so štirje od sedmih članov sprejeli sklep o odpustu Markovčiča in Ščuke. Ker direktor Peter Štefin ni ubogal štirice iz delavskega sveta, so po dvanajstih dneh v polni sestavi z rezultatom 5:2 razrešili še njega, za novega prvega moža podjetja pa so 23. decembra imenovali Milana Tavčarja.

„Prejšnji in novi direktor sta se domenila za predajo poslov 28. decembra. Vidigoju in meni, ki sva bila prisotna

na tistem sestanku, je Štefin po tistem, ko ni hotel predati poslov, izrekel ustni suspenz. Pisnega sva dobila zadnjega dne lanskega leta,“ se spominja Jože Jurca, predsednik nadzorne odbora sindikata Neodvisnost, sicer vratar v podjetju, in nadaljuje: „Po konzultaciji z lečečo zdravnico sem se odločil za gladovno stavko, s katero sem želel doseči, da Štefin, Markovčič in Ščuka odidejo iz podjetja. Začel sem jo 11. januarja. Po šestih dneh brez hrane smo dosegli kompromis, s katerim pa nisem povsem zadovoljen. Uspel pa sem obvestiti slovensko javnost, kaj se dogaja v Postojnski jami. Direktor Štefin je preklical oba suspenza in odstranil Markovčiča in Ščuko iz podjetja.“

Druga stran jame

Direktor Peter Štefin, ki je prepričan, da je bila cela stvar javnosti enostransko prikazana, pa je povedal naslednje:

„Ko sem prišel v podjetje, sem nasledil določeno stanje, ki sem ga poskušal urediti. Glede na to, da so o zadevi okrog Ščuke in Markovčiča na delavskem svetu odločali dvakrat, sem jo predal v presojo sodišču združenega dela. Ščuka in Markovčič sta trenutno na čakanju, kar velja v zimskem času za mnogo naših delavcev, tudi za Jurca.“

Ko je Jurca prišel v tajništvo po decembrsko plačo, je sedel in izjavil, da gladovno stavka. Ob robu lahko povem, da imamo v podjetju redne plače, povprečne neto 47.319 SIT. Stavkajoči ni dal nikakršnih pismenih zahtev. Po pogajanjih sem suspenz preklical, tako da je Jurca zaradi mrtve sezone na čakanju.“

Na čakanju je tudi prekrasna jama. Na petične turiste, ki jih, upajmo, ne bodo motile postojnske zdrahe.

Tekst in slike Franc Furland

Na območju sekcije za promet Celje ukinjajo 17 potniških vlakov

Slepi tiri

Upravni odbor Slovenskih železnic je Ministrstvu za promet in zveze RS predložil predlog o ukinitvi 77 vlakov v Sloveniji, od tega 17 na področju celjske regije. Občinske oblasti, ki so tesno povezane s knežjim mestom, so se le temu uprle. Štirim od „odpisanih“ vlakov bi se konec koncev lahko odpovedali, ostalih pa ne dajo. So tudi proti zaprtju železniških postaj v Šmarju in na Polzeli.

Nasprotovanje ukinitvi vlakov, ki ne pokrivajo 15 odstotkov stroškov, opravičujejo s tem, da bi bili izredno prizadeti delavci vozači, zaposleni v Celju, in dijaki. Gre za množico osemstotih oseb, ki bi si morali priskrbeti nov prevoz. Glede na to, da se običajno vozač, ki iz železnice „presedla“ na cesto, v železnega konja nikoli več ne vrne, so prizadeti tudi sami železničarji. Zato so slednji iz Območne sekcije za promet Celje predlagali, naj bi ukinitve vlakov, predvidena za 1. ma-

rec, veljala samo ob sobotah in nedeljah.

Ukinitve vlakov sproža tudi vprašanje razvoja Celja in njegove okolice. Oboja bi šla navzdol. Posebej bi bilo prizadeto demografsko nerazvito kozjansko območje, ki mu železnica pomeni najvažnejši spoj s svetom. Šmarčani si ne morejo predstavljati ukinitve njihove železniške postaje, ki jo imajo že od leta 1904 in jim pomeni še kaj več kot prometni servis. Istega mnenja so verjetno tudi na Polzeli. Slo-

venske železnice želijo ukiniti omenjeni železniški postaji zaradi tega, ker ne dosegata blagovnega kriterija. Šmarska postaja pa ima za primer letno 100.000 potnikov prometa.

Dejstvo je, da upravni odbor SŽ določenih stvari ni razčistil niti sam s seboj. Medtem ko ukinja vlake, ki jih ljudje krvavo potrebujejo, se ne loti intenzivnej Ljubljana – Maribor, ki so zelo slabo zasedeni. Vprašanje je tudi, če lahko ukine vlake za Kumrovec, ki so dejansko meddržavni, tovrstno spreminjanje voznega reda pa se lahko izvrši le vsaki dve leti. O tem in še čem bo pač moral razmisliti novi minister za promet in zveze. Ko bo dobil kopico pritožb.

F. F.

Župani celjske regije ne dajo občinske zemlje

Nova nacionalizacija

Iz 13. člena predloga zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je več ali manj razvidno, da bo država pobrala občinam, podjetjem, organizacijam in drugim pravnim osebam večino zemljiških površin, tako obdelovalnih kakor tudi pogozdenih. Določba, ki izhaja iz časa pred sprejetjem slovenske ustave, pomeni praktično novo nacionalizacijo premoženja občin in podjetij. Obstaja drobna korektura predloga zakona, ki določa, da bo premoženje, ki so si ga občine in mesta pridobili pred 6. aprilom 1941 leta, ostalo sedanjim lastnikom. To pa nekaterim ni dovolj.

Na sestanku v celjskem Narodnem domu so se v petek 22. decembra od osmih povabljenih predsednikov skupščin občin celjske regije zbrali le štirje. Celjski župan Anton Rojec je vodil glavno besedo, župan žalski Milan

Dobnik, župan velenjski Pankrac Semečnik in župan iz občine poznane po dobrem pivu Miloš Veršec, pa so mu več ali manj prikimali.

„Vsa premoženja, ki so si ga občine in mesta pridobila,

je prišlo po pravni poti. Na zasedanjih prejšnjega državnega parlamenta se je razpravljalo o tem, naj bi ta premoženja dobila država, ki bi lahko nato lažje vračala odvzeto premoženje. To bi bila neka nova pravica, ki bi državi omogočala, da bi občinam vzela premoženje in ga podelila nekemu drugemu. Država tako po eni strani zagovarja lastninsko pravico, po drugi pa jo jemlje. Ko smo začeli z lastničenjem, smo upali, da bo lastninska pravica šla vsem. Osebnostno mislim, da bi se država morala do vseh pravnih oseb obnašati enako, tako kot do cerkve.“

Celje ima 270 hektarjev zemljišč, nekaj jih je z leti nakupilo zaradi svojega razvoja. Kot primer smo morali za neko cesto odkupiti zemljišče. V primeru, da ni pozidano oziroma ni na njem ceste, nam ga bo po tem zakonu država vzela, mi pa ga bomo morali zopet kupiti,“ je ogorčen Anton Rojec, župan celjski.

Ostale občine po izjavah županov o tej problematiki niso kaj posebej razpravljale. Opazna je tudi razlika med mestnimi in podeželskimi občinami v pristopu k tem vprašanjem. Vsekakor je občinsko zemljišče

po eni strani veliko vredno, po drugi pa problematično, saj ga je potrebno obdelovati. Zanimivo je tudi, da je največ tovrstnega premoženja na demografsko ogroženih območjih.

So pa štirje veliki sprejeli sklep, da je pobudo o novem formuliranju tega zakona potrebno posredovati tudi poslancem. Župani so zavzeli stališče, naj bi kmetijska zemljišča, gozdovi in drugo premoženje v družbeni lastni, ki je v upravljanju občin ostalo njihova last, tudi če je bilo pridobljeno po letu 1941 s

tem, da so določena zemljišča že pod posebnim režimom, ki izhaja iz denacionalizacije, privatizacije in drugih zakonskih ureditev. Brezplačen odvzem premoženja osebam iz spornega zakona je po njihovem protustavno dejanje in nacionalizacija. Od poslancev, izvoljenih na celjskem območju, pričakujejo, da bodo podprli njihova stališča in izkazali v predvolilnem obdobju proklamirano zavzemanje za regionalni razvoj, ter predlog zakona, kakršen je, zavrnilo.

A. S.

Vitimir Gros: "Peterletu ne verjamem ničesar več!"

"Komunisti me ne bodo zrušili"

Kljub temu, da Vitimirja Grosa ne vidimo več v poslanskih klopih slovenskega parlamenta, ta kontraverzna osebnost še naprej buri duhove. Tokrat v Kranju, čigar župan je, zbirajo podpise za njegovo razrešitev. V pričujočem pogovoru je Vitimir Gros povedal, kaj meni o gonji proti njemu. Seveda zatem, ko je najprej opozoril, da želi članek avtorizirati.

Vse pogosteje se sliši, da niste več primerni za kranjskega župana. V Kranju vse več ljudi zahteva vaš odstop in razrešitev.

"Kdo pa vam je to rekel?" Nekaj podobnega je izjavil tudi Jelko Kacin.

"Kdo pa je Kacin?" Eden vaših someščanov. "Takšen vtis ustvarjajo

Kljub temu v Kranju zbirajo podpise za vašo razrešitev.

"Te podpise zbirajo komunisti. Predvsem je problematičen način njihovega zbiranja, saj se za to pogosto izkoriščajo državne ustanove, pisarne krajevnih skupnosti, zdravstveni domovi ... Če bi imeli v Kranju bordel, bi jih verjetno zbirali

komunistom v krvi."

Toda tudi v skupščini občine Kranj potekajo prizadevanja za vašo razrešitev ...

"Moram povedati, da je sklep o takšni razpravi na skupni seji z neznatno večino sprejel samo družbeno politični zbor kranjske skupščine, v katerem imajo pač komunisti večino in je zadeva povsem normalna."

Skupščino, ki vas edina lahko razreši, lahko po poslovniku skličete samo vi. Jo boste?

"Poslovniki in statut občine Kranj so sprejeli komunisti, ko so bili še trdno na obla-

pa tudi v Ljubljani in celo v Mariboru, kjer komunisti rušijo pripadnico socialistične stranke Magdo Tovorinik ... Levi in desni rušijo na levi socialiste in socialdemokrate, na desnici pa liberalno stranko in zadnje čase SLS."

Vas je najbolj kompromitiral incident na volišču oziroma pretep novinarja?

"Incident na volišču je kompromitiral nekatere nasilne novinarje. V pravni državi, kar pa Slovenija ni, se zadeva najprej razišče, nato pa se ukrepa. Dejstvo je, da na volišču v Kranju, tam kjer sem jaz volil, ni bilo reda. Nered pa so ustvarili nekateri novinarji. Dejstvo je tudi, da so bili novinarji (20) prisotni na volišču, kjer po Zakonu o volitvah v Državni zbor nimajo kaj početi. V zakonu jasno piše, kdo je na volišču lahko prisoten, novinarji niso omenjeni! Tudi se ne morem strinjati z načinom; kako so novinarji delovali. Imeli so možnost snemati ali fotografirati ljudi, ko so obkroževali lističe, to pa je absolutno nedopustno. Uporablja se pač preizkušena komunistična metoda: provokacija, javna obtožba brez možnosti obrambe, permanentna gonja, javna obsodba brez procesa in ugotovitve dejanskega dogajanja in poskus politične odstranitve."

Vas niso snemali med obkrožanjem?

"Človek se ima pravico braniti pred nasiljem. To je pač naravna pravica - nihče ni dolžan trpeti nasilja nad sabo. Posluži se pač tiste obrambe, ki mu je možna. Seveda ima vsaka stvar tudi svoje meje, ampak dejstvo je, da sta fotoaparati ali kamera tudi orožje."

Vaša liberalna stranka je na volitvah doživela neuspeh.

"Delovali smo tako, kot smo se domenili. Dometarja brez znane vladne koalicije, LDS pa je ena izmed strank, ki se najbolj oddaljuje od programa SNS. Stanič se sprašuje, če je smiselno podpreti predsednika stranke, za katero Jelinič dokazuje, da je prostislovenska, saj naj bi jo volilo le 9 odstotkov Slovencev, ostali pa so bili bojda Neslovenci."

"Izobčenec" poudarja, da je bil tako kot vsi ustanovni člani SNS član SDSS od njene ustanovitve, tako kot Jelinič. Ne namerava pa vstopiti v nobeno novo stranko, saj je, kot pravi sam, po naravi nacionalist in bo še naprej izpolnjeval obljube, ki jih je dal kot kandidat SNS. "Jeliniča si-

nili pa smo se, da ne bomo igrali zakulisnih iger in jih tudi nismo. Nismo molčali o raznih nepravilnostih, nezakolitostih ali celo lumparijah. To smo pač povedali. Na volitvah so odločili ljudje. Ljudstvo je bilo z medijsko pripravo navajeno na laži, na leporečja, na sprenevedanja in temu primerno je tudi volilo. Taka je mentaliteta našega naroda in smo to vzeli na znanje."

Ostali ste osamljeni, saj se vam je baje zaradi vašega obnašanja odpovedala tudi liberalna stranka.

"To ni res."

Danijel Malenšek, predsednik Liberalne stranke, je na televiziji izjavil, da naprej z vami pač ne gre več.

"Tudi to ne drži." Dobili smo novo vlado. Za marsikoga je tako imenovana velika koalicija precejšnje presenečenje. Kako bi komentirali takšen sestav vlade?

"Vodstvo liberalne stranke je pričakovalo, da se bo tako zgodilo. To smo predvidevali najmanj že junija lani in tudi zaradi tega je Liberalna stranka tako ognjevitvo poizkušala doseči podpis dogovora o skupnem predvolilnem in povolilnem delovanju desnih strank."

Vodstvo Krščanskih demokratov v svoji oblastilnosti na vsak način hoče priti v vlado, ne glede na to, kakšna bo ta vlada. Skratka, ponovila se je dolomitska izjava."

Glede tega se torej očitno strinjate z demokratsko stranko, ki tudi govori o ponovnem podpisu dolomitske izjave s strani SKD.

"To sem izjavil že precej časa nazaj, vendar pa takrat kljub temu, da sem to povedal javno v parlamentu, tega ni nihče objavil. Demokrati so to samo povzeli za mano. Krščanski demokrati bodo to svojo odločitev pač morali preveriti pri svo-

jem članstvu, če ne prej pa na volitvah. Takšna vlada je po mojem mehka različica diktature."

Nekateri ocenjujejo sedanjno veliko koalicijo tudi kot dokončno slovensko spravo.

"Liberalci smo se v skupščini prvi zavzemali za Deklaracijo o narodni spravi, da mora v slovenskem narodu priti do sprave. Vendar ne na takšne simbolne načine. To sploh ni nobena sprava, to je neko mlačno pajdašenje."

Obrt ste odpovedali, za župana vas ne marajo, kaj zdaj naprej ...?

"Župan sem še vedno in sicer neprofesionalno kot od začetka. Nobenega dokaza ni, da me za župana ne marajo, razen nekaj besnih komunistov. Obrt sem odpovedal, ker sem šel v pokoj, posle pa bo naprej vodila moja žena preko svoje firme."

Ste šli v pokoj kot župan, obrtnik ali politik?

"Upokojil sem se kot obrtnik po zakonu o poslancih. Zakaj pa se ne bi, če se je upokojilo tudi sto drugih, ki so delali v prejšnjem parlamentu. Med vsemi imam največ pravice, saj sem med vsemi največ delal. In to zastonj, razen potnih nadomestil v zadnjem času. Sicer pa sem v skupščini temu zakonu skoraj edini nasprotnik. Ko pa zakon velja, velja za vse, tudi zame. Očitno je, da sem ravnal po veljavnem zakonu, a da ne bi smel, je nemoralno. Pokojnino (nekaj nad 40.000) sem si namreč prislужil s svojim delom in visokimi prispevki. Bolj so vprašljive izjemne pokojnine nekaterih "zaslužnih", (na primer M. Ribičica približno 2.000 USA dolarjev), ki so poleg zaslug odgovorni tudi za povojne morije in druge krivice."

Janez Vodnar

predvsem mediji. Na laži in obrekovanju ne odgovarjam, razen takoj po volitvah, ko sem poslal dva odgovora na takšno pisanje, vendar jih ni noben časopis objavil. Jelko Kacin naj pa raje ljudstvu pove, kako je potrošil stotisoče dolarjev v Ameriki in koliko turistov je pripeljal."

tudi tam. Jaz pa vam lahko pokažem pisma, ki so prišla na moj naslov in v katerih mi ljudje izražajo svojo podporo. Zbrati nekaj tisoč podpisov ni noben problem. Proti komurkoli tudi na primer proti Kučanu. V Kranju je bilo več tisoč komunistov, zato jim zbiranje ni pretežko. Je pa revanšizem

sti. Ta skupščina ju ni spremenila, predpise pa je treba spoštovati pač v skladu s pravili. Skupščino bom sklical takrat, ko bom ocenil, da je to potrebno, pač v skladu s pravili. Dejstvo je, da sedaj prihaja do rušenja desno usmerjenih občinskih vlad in vodstev skupščin. To se ne dogaja le v Kranju, pač

Zakaj je Zmago Jelinič napodil Marjana Staniča?

Povzpetništvo in bela garda

Vest, da je poslanski klub SNS iz svojih vrst izključil Marjana Staniča, je odjeknila kakor bomba. Najbolj je bil najbrž presenečen izobčenec sam. Nekateri razmišljajo, da je moral zapustiti poslanske vrste SNS zaradi glasovanja proti Janezu Drnovšku.

Predsednik Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinič najde za izključitev Marjana Staniča še druge razloge: "Marjan Stanič govori novinarjem svojo resnico. Zanima me, katerim volilcem bo ostal zvest, kakor je izjavil sam, saj nima svojih volilcev. Tisti, ki so ga volili, so oddali glas za našo stranko, kateri pa Stanič več ne pripada."

Pravi, da je bil ustanovitelj Slovenske nacionalne stranke. Res ima stran-

kino izkaznico s številko 2, kar pa ne pomeni, da je bil drugi mož stranke. Številke smo spreminjali iz povsem tehničnih in praktičnih razlogov. Da je delal v naši stranki, ne drži, saj ga nikoli ni bilo na nobenem sestanku. V stranki je postal agilni šele po tistem, ko je uvidel, da ga socialnodemokratska stranka ne bo kandidirala. Trudil se je, da bi prilezel čim višje.

Papirniški tehnik si je vse-

skozi prizadeval, da bi naša stranka vstopila v vlado, kjer naj bi si prisvojili obrambno in notranje mini-

strstvo, njega samega pa postavili v enem izmed teh resorjev na visoko funkcijo, ne ravno najvišjo. Stanič nadalje absolutno zagovarja belo gardo, kar ni v duhu naše politike. Ve se, na kateri strani je bila v slovenskem narodnoosvobodilnem boju. Navsezadnje je za zakon, ki določa upokojitev poslancev po petindvajsetih letih. V tem je svoje volilce nedvomno najbolj razočaral. Zaradi vsega tega smo ga na sestanku poslanskega kluba enoglasno izključili iz stranke."

Marjan Stanič je razložil, zakaj je glasoval proti Drnovšku. Po njegovem je nes pametno podpirati manda-

cer cenim, očitno pa je, da si je prisvojil stranko. Poslanci SNS niso seznanjeni s pomembnimi podatki o tem, kaj se dogaja v parlamentu. Vse pomembne skupščinske komisije si je zadržal Jelinič, takšna poslanska skupina pa me ne zanima, "je še povedal Marjan Stanič."

Bivšemu papirničarju in obrambnemu šišenskem sekretarju pa se v vsakem primeru ni potrebno bati za službo. Po tistem, ko je izjavil, da je zanj Janez Janša kot obrambni minister še vedno narodni junak, ga za Bežigradom zagotovo čaka kakšna prijetna pisarnica.

F. F.

Trnova pot generala Konrada Kolška

Za vse izdajalec

Predlanskoletna t. i. vojna v Sloveniji je mnogim slovenskim častnikom zasukala življenje za tristošestdeset stopinj. Hudičevno težko je bilo biti vedno na pravi strani. Nekaterim je to uspelo, drugim ne. Tretji enostavno niso mogli. Gotovo šteje med nje tudi bivši poveljnik 5. armadnega območja general polkovnik Konrad Kolšek.

Tri možnosti

Kolškovi so vedno veljali za zavedno slovensko družino. Konradov oče, mornariški častnik, je skupaj z ženo in Konradom leta 1941 pribežal v Letuša, da se je izmaknil vstopu v italijansko vojsko. Ni pa imel večje sreče, saj so ga takoj internirali v Dachau. Po drugi svetovni vojni je Konrad končal visoke vojaške šole in stopal po poti bleščeče kariere. Danes devetinpetdesetletni general je predlanskoletno slovensko osamosvojitve dočkal kot poveljnik 5. armadnega območja. Deset dni pred izbruhom sovražnosti se je general Kolšek mudil v Letušu pri sorodnikih, kjer si je gradil tudi manjši vikend.

„Prepričan je bil, da se bo nekaj zgodilo. Ko je bil pri vikendu, je rekel, da ne ve, če bo lahko v njem kdajkoli užival. Dejal je, da veliko noči prebdi in razmišlja o tem, kaj se plete. Bil pa je prepričan, da bo Slovenija šla po svoje, kar je bilo že takrat.

odločeno, le za južne republike bo velik problem, kakor je govoril. Zase je videl samo tri možnosti: da ga ubijejo, zaprejo ali upokojijo. Ni vedel, kdaj bo lahko spet prišel. Takrat je imel še en sestanek z visokim slovenskim funkcionarjem,“ vedo povedati Kolškovi sorodniki iz Letuša.

Domačini so hoteli porušiti Kolškov vikend

Med t. i. vojno v Sloveniji je general Kolšek ostal na položaju v Zagrebu. Nekateri so mu to strašno zamerili. Težko je vedeti, v kolikšni meri je bila ta njegova odločitev dobra za Slovenijo. Za njega samega je bila zelo očitno slaba. Ljudje, ki Konrada Kolška osebno poznajo, so prepričani, da je s svojim umirjenim vodstvom preprečil večje prelivanje krvi v Sloveniji.

Kolškovo odločitev, da bo ostal na poveljniškem mestu okupatorske armade, so z izrednim sovraštvom sprejeli

Generalpolkovnik Konrad Kolšek

prav njegovi sokrajani iz Letuša. Generalove sorodnike so žalili preko telefona, nameravali pa so razstreliti oziroma zažgati nedokončani vikend. Zaradi strahu in amaterizma, pa jim to vendarle ni uspelo, tako da nedokončana hiška še vedno stoji na pravem mestu.

JLA se reši „neodločnega“ generala

Ker se je poveljnik 5. armadnega območja pokazal za premalo energičnega v boju proti Sloveniji, so ga v beograjskem generalštabu zamenjali. To je Kolšek očitno pričakoval, saj se je poleg tega, da je namerno miril situacijo v Sloveniji, zavedal, da ga bo njegov stari sovražnik Blagoje Adžić onemogočil za vsako ceno. Tako so neposlušnega generala na hitro „spakirali“ v helikopter in odpeljali v Beograd, kjer mu je načelnik generalštaba osebno odvzel oznake čina. Par dni so ga imeli zaprtega v neki pisarni, po pripovedovanju nekaterih niso bili do njega prav nič nežni. Kolšku je nekako uspelo, da se je javil sorodnikom v Letuša. „Zda sem tukaj. Mislim, da bo težje, kot sem si predstavljal,“ so bile njegove besede, ki jih je po telefonu s prisluškovanjem prestregla tudi slovenska „sekuritate“ in ki jih Kacin seveda ni znal raztolmačiti. Ni namreč vedel, odkod je prišel Kolškov klic. Na tiskovni konferenci je zato izjavil, da se je za odstavljenim generalom izgubila vsaka sled.

Anci Solan

Za začetnika industrializacije Prekmurja Josipa Benka dovoljena obnova kazenskega postopka!

Krogla za nagrado

Znanega tovarnarja mesnih izdelkov v Murski Soboti, danes propadajoče Pomurke, Josipa Benka, veleposestnika, lastnika farme prašičev v Rumi in materialnega podpornika selekcioniranega razvoja živinoreje, lastnika prodajaln v Mariboru, Celju in drugod, je vojaško sodišče JA za Štajersko in Prekmurje, 1. junija 1945, obsodilo na 12 let robije, na trajno izgubo državljskih časti in na zaplenbo njegove celotne imovine. Vojaško sodišče prve stopnje, ki je v tem času sicer izreklo več smrtnih kazni, zoper J. Benka, kaže, ni moglo izreči strožje kazni. Sekretar (komisar) senata Mirko Hočevar je to kasneje pokomentiral z besedami: „Za izrek strožje kazni ni bilo dokazov!“

Višje vojaško sodišče za Slovenijo pod predsedstvom Marjana Simčiča je bilo očitno mnenja, da bogatino ne moreš zapleniti premoženja, če ga ne ubiješ! Zato je 12 dni pozneje na pod-

reku o kazni (12 let!) pa tako spremeni, da se obtoženec Josip Benko st.š. obsodi na smrtno kazen, katera naj se izvrši s streljanjem.

Zanimivo je, da je Višje vojaško sodišče za Slovenijo kot razloge za svojo takšno odločitev navajalo: „da je kot eden prvih bogatašev, svoječasnji župan Murske Sobotice in dolgoletni poslanec, bil vodilna slovenska osebnost v Prekmurju, radi tega je imel močan vpliv na svojo okolico, ga uporabljali v trgovske svrhe ipd.“, torej dobre plati kot greh! Razen tega mu je Višje vojaško sodišče, enako kot sodišče prve stopnje, podtaknilo še ovadustvo svojega uslužbenca koncem aprila

1944 (!), da je odšel v partizane, s čimer je povzročil odkritje velike skupine pristašev narodnoosvobodilnega gibanja, njihovo aretacijo in obsodbo. To se je pokazalo kot neresnično že pred sojenjem Josipu Benku, kar so bralci Nove dobe že lahko prebrali v prejšnjih številkah.

Za lase privlečene so bile tudi obdolžitve, da je bil obsojeni „za časa okupacije Prekmurja po Madžarih član in odbornik (kar ni res!)“ „Madžarskega kulturnega društva vendske krajine, ... kot okrajni poveljnik gasilcev aktivno sodeloval z okupatorjem ... podpiral izrazite fašistične organizacije: Kulturbund, kateremu je daroval v letih 1941, 1942 in 1943 po 100 Pengov in enkrat 8 kg hrenovk ...“ Obe sodišči pa sta povsem prezrli, koliko ljudem, nedomačinom („Slavom“), ki so po okupaciji ostali brez zaposlitve (učitelji, uradniki, žandarji, cariniki, itd., tudi fizični delavci, ki niso hoteli delati pod nemško ali italijansko okupacijo), je materialno redno pomagal ves čas in skrivaj!

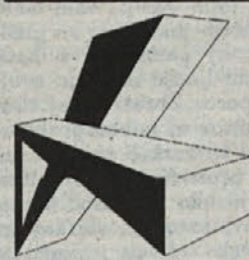
Temeljno sodišče v Murski Soboti, senat Enote v Murski Soboti, je 16. decembra 1992, sklenilo: Zahtevi Edite Benko se ugodi in se zoper obs. Josipa Benka st. dovoli obnova kazenskega postopka ter se zadeva vrne v stanje preiskave.

Vse tovrstne sodbe so se izrekle na podlagi Uredbe o vojaških sodiščih z dne 24.

maja 1944. Podpisal jo je vrhovni komandant NOV in POJ, maršal Jugoslavije J. B. Tito. Kljub spornosti

njene legitimnosti pa menda še danes velja! O tem pa kaj prihodnjic!

Peter Kovač

RADIO ALFA d. o. o.

Cankarjeva 1, 62380 Slovenj Gradec,

Tel. 0602 41-630

FAX 0602 41-244

PRVA PROPAGANDNA
AGENCIJA NA KOROŠKEM
IN RADIO BREZ STALNE
FREKVENCE

Smo producenti

PROGRAMA ALFA RADIA
VELENJE

Prisluhnite nam vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 24. ure na frekvencah 88,9 in 97,2 Mhz.

VULKANIZACIJA
GORŠIČ JANEZ

63000 CELJE
MARIBORSKA 54/a TELEFON 063 31-401

DA BO VOŽNJA
TUDI POZIMI VARNA!

Na zalogi imamo zimske in letne gume, obnovljene po ugodnih cenah in z enoletno garancijo.

Gume Sava prodajamo na tri čeke.

Montaža zastoj.

SE PRIPOROČAMO, ŠE VEDNO SMO NAJBOLJŠI

Lani so v Gorenju izpeljali trinajst raziskovalnih projektov

Inteligentni dom

Velenje - Gorenje - poslovalni projekti
678 (497. 12 Velenje)

V Gorenju so minuli teden predstavili trinajst razvojno-raziskovalnih projektov, ki so namenjeni racionalizaciji ter tehnološkemu posodabljanju proizvodnje gospodinjskih aparatov. Razveseljivo je, da je te raziskave finančno podprlo tudi Ministrstvo za znanost in tehnologijo. O teh projektih smo se pogovarjali z mag. Andrejem Resmanom, z dr. Stankom Blatnikom in z dipl. ing. Viktor Vaupotom.

Za razvoj 7.5 milijonov mark

„V Gorenju kot celoti za razvoj, raziskave in tehnologijo letno namenimo preko sedem in pol milijonov mark, od tega v Gorenju Gospodinjski aparati preko pet milijonov mark,“ pravi mag. Andrej Resman, vodja raziskovalne enote v Gorenju Gospodinjski aparati.

„Opredelili smo se, da bomo razvojna institucija v širšem smislu besede, kar pomeni, da poleg razvojnega in raziskovalnega dela, ki ga naši strokovnjaki opravljajo, poizkušamo tudi animirati širše okolje. Spodbujamo razvoj novih izdelkov in tehnologij ter tudi novih poslovnih enot in podjetij. Pri nas zgolj tehnična rešitev ni sama sebi namen, pač pa je le sredstvo za nek razvojni dosežek, ki ga merimo z rastjo družbenega proizvoda, izvoza, z novimi delovnimi mesti, z novimi programi,“ dodaja direktor Gorenje Inova, dipl. ing. Viktor Vaupot.

Sofinanciranje ministrstva

„Naša osnovna dejavnost ni raziskovanje,“ pravi mag. Andrej Resman. „Mi smo pro-

izvodna delovna organizacija, vendar poizkušamo aparate, ki jih delamo, osvojiti v tolikšno globino in s takšnim znanjem, da smo z njimi konkurenčni oziroma da lahko z njimi preživimo. To pomeni, da je med 4500 ljudmi v Gorenju Gospodinjski aparati približno 300 raziskovalcev, razvojniki in tehnologov, med njimi pa je 60 registriranih raziskovalcev. Po potrebi vključujemo tudi zunanje institucije, Fakulteto za elektroniko in računalništvo Ljubljana, Inštitut Jožefa Štefana, EKM Ljubljana in ProSys Velenje. Naše razvojne oziroma interne raziskovalne naloge prijavimo na ministrstvo, kjer poizkušamo zanje pridobiti finančno pomoč. Ta vsota je sicer v primerjavi s tistim, kar sami vložimo v projekte, majhna, vendar pa teh 23 milijonov tolarjev, s katerimi nas je podprlo ministrstvo, le predstavlja sedem odstotkov denarja, ki ga mi namenimo za razvoj.“

Lahko poveste kaj več o projektih, ki ste se jih lotili?

„Življenjskega pomena za naše podjetje je projekt nadomeščanja CFC-jev (fre-

onov), ki negativno vplivajo na ozonski plašč. Kajti, če tega projekta ne izvedemo, lahko čez tri leta tovarno zapremo. Hladivo kot delovna snov hladilnih sistemov hladilnih in zamrzovalnih aparatov za gospodinjstva je še vedno CFC 12 (fluoroglikovodik 12). Montrealski protokol zahteva njegovo zamenjavo z okolju bolj prijaznimi snovmi. Uspelo nam je doseči celo več, kot zahteva Montrealski sporazum, saj je ta protokol razmeroma nezahteven, naša tržišča v Avstriji, Nemčiji, Skandinaviji in drugje pa so precej bolj zahtevna. Lahko rečem, da ta hip na svetovnem trgu ni hladilnika, ki bi bil glede teh zahtev, za neko normalno ceno, boljši kot je naš. Ta projekt vodita mag. Marjan Penšek in dipl. ing. Dragica Camloh.

Smo prvi v Sloveniji, ki smo v praksi uporabili Taguchijev način načrtovanja poizkusov. Nekateri trdijo, da je ta način bistvo japonskega gospodarskega čudeža. To je v bistvu metoda kontroliranih poizkusov. Tam, kjer je zmanjkalo teoretičnega znanja, kar se lahko v praksi zelo hitro zgodi, se je do sedaj poizkušalo do neke mere s poizkusi na slepo, vendar pa omenjena metoda načrtovanih poizkusov daje veliko boljše rezultate.

Omenil bi tudi projekt zmanjševanja hrupa, predvsem pri naših hladilnikih. To je v zadnjih letih konkurenčni faktor, ki je na področju gospodinjskih aparatov zelo pomemben. Leta 1991 je začel v Gorenju Gospodinjski aparati z delom aku-

stični laboratorij, v čigar sestavi je tudi gluha soba, ki je po svojih akustičnih parametrih vodilna v Sloveniji.“

Slovenski dom

„To je predkonkurenčni projekt, pri katerem ne sodeluje le Gorenje, pač pa tudi številni drugi. Gotovo je pomembno, da smo pri tem projektu uspeli združiti Iskra Terminale, PAP Intel, PTT podjetje, Titan Kamnik, Gorenje Elektroniko in Gorenje Gospodinjske aparate. To je torej širši slovenski projekt, v katerem kot izvajalci sodelujejo tudi Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, Inštitut Jožef Stefan in Gorenje Inova. Že leta 86 smo v Evropi startali s projektom inteligentnega hišnega sistema v sklopu Eureka, katerega cilj je bil razvoj standardov, ki bodo omogočali, da se vsa gospodinjska oprema poveže v nek sistem. Takšen sistem lahko opravlja zelo različne funkcije: varčuje z energijo, zagotavlja večjo varnost stanovanja pred vlomi in nesrečami, seveda pa vključuje tudi gospodinjske aparate, ki bodo morali biti takšnemu inteligentnemu domu prilagojeni. Menim, da smo s tem v Gorenju pravočasno startali. Vsi, ki pri projektu sodelujemo, želimo slediti dogajanem v svetu, in prilagoditi svoje proizvode bodočim tržnim zahtevam najrazvitejših držav,“ pravi vodja projekta, dr. Stanko Blatnik.

Janez Vodnar

Jože Saviozzi - podjetnik v Hrastniku

Mož, ki zdravi z nihalom in rokami

Hrastnik Saviozzi, jože - alternativna medicina

619

Danes je moderno vse, kar se začne z BIO. Med nami najbrž ni človeka, ki si ne bi želel biti zdrav, poln energije, delovnih uspehov in sreče. Včasih smo se zatekali k prerokovanju, vedeževalkam, danes je moderno obiskati bioenergetika. Ti so običajno bolj skriti. Le v kakšnem majhnem kraju, kot je Hrastnik, se vsaka stvar hitro zve in dober glas seže v deveto vas.

Tako se je tudi 40-letni Jože Saviozzi po dolgih sedmih letih preizkušanj odločil za bioenergetske, radiestezijske usluge in trgovino. Z letošnjim novim letom je ustanovil podjetje, svoj prostor pa ima v bivšem hrastniškem hotelu Jelka na Logu. Sedaj je to hotel Polževo z novim lastnikom.

Jože Saviozzi je po poklicu ključavničar. Zaposlen je bil pri trboveljskem RGD. Ker je šlo podjetje v stečaj, so ga poslali na čakanje in po dveh letih je bil na cesti. Po kratkem premišljevanju se je odločil, da se občinstvu javno predstavi. Že pred desetimi leti je na skrivaj prebiral tujo literaturo s po-

dročja radiestezijske in bioterapije, v vseh naših časopisih je prebiral članke in vesel je bil, ko je lahko v roke dobil knjigo našega priznanega strokovnjaka Staneta Andreja Oblaka. Pred leti je obiskal tudi njegov seminar v Medijskih Toplicah na Izlakah. Ko so mu ugotovili, da ima v sebi dovolj bioenergije, je postopoma začel s terapijami. Najprej je doma pomagal ženi Marti, ki je imela težave s ščitnico. Kasneje so ga vabili sorodniki, znanci in prijatelji. Krog se je širil. Nihalo je postalo njegovo spremljevalo. Nikamor ne gre brez njega.

Svojih dosedanjih uspehov ne obeša na velik zvon. Rahlo se nasmehne in reče: „O meni naj govore ljudje. Tisti, ki so me obiskali, ki sem jim pomagal, so veseli. Tudi ponoči me kličejo. Rad pomagam in ustrezem. Vesel sem tudi rezultatov. Toda, poudarjam, vsaka terapija je odvisna od mene in sodelujočega. Preden se odločim za kakršnokoli terapijo, pregledam ležišče. Trdim, da ima skoraj 90 odstotkov boleznih izvor prav v neurejenem ležišču.“

Jože Saviozzi je pomagal 20-letni Zenski, ki je imela pred dvema letoma spontani splav in kasneje ni mogla več zanositi. Po preureditvi ležišča sta začela s terapijo. Po dveh obiskih je Zenska zanosila in kasneje v petem mesecu nosečnosti so se težave ponovile. Iz ljubljanskega Kliničnega centra je poklicala Jožeta in po telefonu sta s terapijo nadaljevala in tako je po

devetih mesecih rodila zdravega, krepkega sinčka.

Jože je pomagal tudi Zenski, ki je hodila z berglami, ker druge pomoči ni bilo. Z več terapijami in obiski na njenem domu zenička ni mogla verjeti, kako si je opomogla. Zdaj hodi redno v službo, bergle pa ima spravljene doma v kotu.

Jože Saviozzi pravi, da nikomur ne odreče pomoči. Trdi, da dva organizma nista enaka. Uspešno pa pozdravi težave s hrbtenico, revmatizem, prebavne motnje, opekline. 70-letni možki iz Radeč je imel infarkt, leva noga in roka sta mu odpovedali, vode ni več zadrževal. Sam je obupal in krivdo pripisal starosti. Pa ga je hčerka pripeljala v Hrastnik k Jožetu in zdaj dedek nima več težav z zadrževanjem vode, pa tudi pokreten je. Pravi, da v čudeže ne verjame. Zdi pa se mu, kot bi sanjal. Toda sanjal resnične sanje.

Jože Saviozzi je oče dvojčkov Klavdije in Renata. Njunega očka kličejo domov sošolci in vprašujejo, da jim pove ocene za kontrolno ali šolsko nalogo. Vedno ugane. Sam zatrjuje, da ni noben „coprnjak“, čudodelnik, da ima k sreči to moč bioenergije v sebi. V trgovini pa tudi pripomočke - nevtralizatorje.

Jože Saviozzi pri delu

Vojka Povše Krasnik

NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

WHITNEY HOUSTON - ni zdaj pomembno, kako se vzpenja na vrh ali kako ji poka zakon. Ta trenutek je edina stvar v zvezi z njo njena vloga v filmu Telesni stražar (Bodyguard). Krasni in še enkrat krasni Kevin Kostner jo je dobesedno določil za vlogo. Ni hotel nobene druge in je sitnaril po telefonu, dokler se ni vdala. Zgodba se plete okrog slavne pevke, ki ji grozi nek nor fan. Omisli si stražarja, s katerim se nekaj časa sploh ne razumeta, potlej pa se lepotica (presenečenje?!) seveda zaljubi vanj. Zakaj ga bo vedno ljubila in zakaj to pove žalostno, se ne ve, toda splačalo se je: pesem I WILL ALWAYS LOVE YOU (Vedno te bom ljubila) je trenutno največja uspešnica.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

HOROSKOP

SUPER NAPovednik

TA TEDEN NA TV

Četrtek, 28. 1. 1993

TVS 1

ZMENEK, nemški barvni film, 1990, režija Martin Gies, igrajo Ulrike Folkerts, Nele Mueller-Stoefen, Juergen Vogel, Heinz Hoening in drugi.

Mlada kriminalistka Lena ima rojstni dan in točno opolnoči jo z veliko torto in darili presenetijo prijatelji. Medtem ko se pri njej doma zabavajo pozno v noč, se v bogataški vili dogodi umor. Zjutraj najde policija mravega podjetnika. Lena se vsa neprespana loti primera.

Telefonske številke v rokovniku, ki ga najdejo v hiši žrtve, jo kmalu pripeljejo na sled dekletu, za katerega sumi, da je vpleteno v umor. Kmalu zatem se pripeti podoben umor, za katerega policija tudi ne najde pravega pojasnila, zato pa se Lena po drugem umoru še vedo ne more otresti misli, da sledi vodijo k Vicky, skoraj neopaznemu dekletu, ki podnevi dela v avtomobilskem servisu, zvečer pa se prelevi v zapeljivo lepoticico, ki zna v nočnem lokalu privabljati moške. Ker pa nima pravih dokazov, ji šef prepove nadaljnjo preiskavo. Kljub temu sama na lastno pest vrta naprej. Izkaže se, da je Lena v svojem poklicu res izvrstna...

Napeta kriminalka, ki ji ne manjka niti socialno kritične note.

TVS 2

POVEČAVA - SLOVENSKE ZVEZDE

Kdo so slovenski filmski in TV zvezdniki? Koliko so zvezdniški sijaj prenesli iz gledališča pred kamere? Lahko govorimo o slovenskih kulturnih igralcih? V januarski Povečavi bodo v eni uri preštevali slovensko filmsko zvezdniško nebo. Z nostalgičnim pogledom v črno-

bele in prve barvne slike. V interpretaciji Melite Zajc, Marcela Štefančiča ml., Silvana Furlana, Stojana Pelka in Majde Širca. Nato bodo zavrteli celovečerni film Janeta Kavčiča Minuta za umor.

Petek, 29. 1. 1993

TVS 1

VRZI MAMO Z VLAKA, ameriški barvni film, 1987, režija Danny de Vito, v glavnih vlogah Danny de Vito, Billy Crystal, Kim Greist, Anne Ramsey in drugi.

Danny de Vito je izkušen filmski igralec, ki se ga dobro spominjamo iz filmov Let nad kukavičjim gnezdom, Čas nežnosti, Lov na zeleni diamant in še nekaterih. Za svoj režijski debut je izbral zabavno zgodbo, ki parodira znani Hitchockov film Tujca na vlaku. Sam nastopa v glavni vlogi Owena Lifta, ki bi se rad naučil kreativnega pisanja.

V ta namen obiskuje tečaj profesorja Larryja Donnerja, sicer pisatelja, ki mu je bivša ločena žena ukradla prvi roman, ga pod svojim imenom prodala in uspela. Owen bi rad pisal kriminalke na temo „popolnega zločina“, Larry mu svetuje, naj si ogleda Hitchockovo mojstrovino Tujec na vlaku. Owen po vsem tem pride do zaključka, da bi Larry srčno rad, če bi on umoril njegovo ženo, za protiuslugo pa bi Larry umoril njegovo tiransko mater. Sledi vrsta nespornih, napačnih obtožb in sumničen in oba napišeta knjigo o tem, kako je bilo. Seveda nič ni bilo tako, kot je bilo, in skoraj bi se trdo sprijela, ko se izkaže, da je Owen napisal knjigo - zloženko za otroke in Larry uspešnico.

Anne Ramsey je tik pred smrtjo za svojo zadnjo stransko vlogo Owenove tiranske matere dobila oskarja.

ČETRTEK, 28. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Zimski počitniški program, Gasilec Samo, risanka, Gostja iz lutkovnega gledališča, Poltrona expres, katalonska serija, Gost oddaje Jos Zolokar, Gost Zdravko Zupančič (gledališče), Tom in Jerry Kids, risanka, Zgodbe iz školjke
- 11.30 Predsednik, ponovitev slovenskega TV filma
- 13.00 Poročila
- 14.50 Sova, ponovitev, Buntz z Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, Leta more, koprodukcijska nadaljevanka
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Otroški program, Živ zav
- 18.00 Regionalni studio - Maribor
- 18.50 Besede, besede, besede, TV igrica
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Žarišče
- 20.40 Večna mladost, italijanska nadaljevanka
- 21.30 Tednik
- 22.15 Dnevnik
- 22.55 Melbourne, tenis

Slovenija 2

- 10.25 Tedenski izbor, Turizem, svetovalno namenski program, Slovenija - Umetnostni vodnik: Tunjice
- 10.50 Športna središča
- 13.00 Poročila
- 15.25 O kulturi, ponovitev
- 17.25 Svet poroč, ponovitev
- 18.00 Videošpon
- 18.45 Že veste, svetovalno namenski program
- 19.17 Majhne skrivnosti velikih kuharških mojstrov
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Povečava, Slovenske zvezde, Minuta za umor, slovenski film
- 22.35 Slike iz Sečuana, 11. del dokumentarne oddaje
- 22.50 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka, Zmenek, nemški TV film
- 00.55 Video strani

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka

- 13.50 Prekleti vojak, ameriški akcijski film
- 15.25 N. Y. P. D., serijski film
- 15.50 Glasbeni utrinek
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, Šok moderne umetnosti, ameriška dokumentarna serija
- 17.00 Bersaglio - V studiu Tatiana Juratovec, ponovitev
- 17.40 Arhitektovi nasveti
- 18.00 Primorski forum
- 18.20 Primorska poslovno
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, ameriška nanizanka
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Merdiani - aktualna tema
- 21-20 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Juke box, glasbena oddaja v živo

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
- 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Ljubljanske zgodbe, oddaja za mladino 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Ike, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Znanstveno ozračje 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Poslovni klub 20.50 Me je kdo iskal 21.35 Ekran brez okvirja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Košarka, Euroliga: Cibona - Makabi 21.40 Bruklinski most, humoristična serija 22.10 Ike, serijski film 23.00 Metal-manija 00.00 Horoskop

NEDELJA, 31. JANUARJA

Slovenija 1

- 8.25 Otroški program, Živ zav, ponovitev, Zlati cekin, ponovitev, Silas, nemška nadaljevanka
- 10.40 Kuharski nasveti Paula Bocuseja, ponovitev
- 11.05 Od Kolpe do Rabe, akademska folklorna skupina France Marolt
- 11.35 Obzorja duha
- 12.05 Zemlja in ljudje
- 12.35 Videomeh
- 13.00 Poročila
- 13.05 Komu gori pod nogami, ponovitev
- 14.55 Sova, ponovitev, Znaki zodiaka, New Orleans
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 L'emmerdeur, francoski film
- 18.35 Mi smo pa v Selah doma, 1. del
- 19.17 Slovenski loto
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Zrcalo tedna
- 20.25 Nedeljskih 60
- 21.30 Morske steze, angleška poljudnoznanstvena serija
- 22.05 Dnevnik
- 22.30 Športni pregled
- 23.00 Video strani

Slovenija 2

- 7.45 Tedenski izbor, Poglej in zadeni, Allo, allo, angleška nanizanka, Alpe - Donava - Jadran, Matagi - stari lovec, japonski film
- 11.25 Športna nedelja (11.25 - 14.30 Kulm, skoki, prenos; 14.30 - 16.55 Melbourne, tenis, prenos; 16.55 - 19.00 Hokej, prenos)
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Gledališki prenos iz CD
- 22.05 Slike iz Sečuana, dokumentarna nadaljevanka
- 22.20 Sova, Družina Addams, ameriška nanizanka, Kenny Rogers Gambler, ameriška nadaljevanka
- 00.20 Video strani

TV Koper

- 13.00 Horoskop
- 13-10 Harry O, ameriška nanizanka
- 14.00 Ne dotikaj se bele ženske, ponovitev filma
- 15.30 Čarobna svetilka, otroški program, Atomska centrala - Ura x, angleški mladinski televizijski film, 1979
- 16.50 N. Y. P. D., serijski film
- 17.15 Stanje stvari, ponovitev
- 18.15 Istrska paberkovanja
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, ameriška nanizanka
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Popoln par, ameriška komedija, 1979, med odmorom žrebanje lota in TV dnevnik
- 22.35 Jazz koncert
- 23.30 Dragnet, ameriška nanizanka

HTV 1

- 8.25 Horoskop 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30 Huckleberry Finn in prijatelji, nadaljevanka 10.00 Poročila 10.05 Hišni ljubljenci 10.30 Ulica Sezam, nadaljevanka 11.30 Na bračkem kamenju, oddaja narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Mali David, risana serija 13.55 Slepa nedelja, ameriški TV film za otroke 15.00 Opera box 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.10 La Corniaud, francoski film 18.50 Bubimir, nadaljevanka 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Objem, dramska serija 21.15 Sedma noč 22.35 Dnevnik 23.10 Slika na sliko 23.55 Poročila v angleščini 00.00 Poročila 00.10 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Svet odkritij, dokumentarna serija 21.00 Zlata leta, serijski film 21.55 December Bride, angleški film 23.35 Šport 23.50 Jazz 00.20 Horoskop

PONEDELJEK, 1. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Zimski počitniški program, Gasilec Samo, risanka, Gost iz lutkovnega gledališča, Poltrona expres, katalonska serija, Gost Juš Rojnik, Tom in Jerry Kids, risanka
- 10.00 Goldy - poslednja zlata medvedka, ameriški film
- 11.35 Nedeljskih 60, ponovitev
- 12.35 Videomeh, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 13.05 Churchill, ponovitev angleške dokumentarne serije
- 14.55 Filmska popoldne, Družina Addams, ameriška nanizanka, Kenny Rogers - Gambler, ameriška nadaljevanka
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Otroški program, Radovedni Taček, Denver - poslednji dinosaver, ameriška nanizanka
- 18.00 Regionalni studio - Maribor
- 18.50 Pari, TV igrica
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Sedma steza
- 20.30 Tuji show
- 21.30 Dosje
- 22.15 Dnevnik
- 22.45 Gospodarska oddaja, Made in Slovenia
- 23.15 Izbor arhivskih oddaj

Slovenija 2

- 11.30 Tedenski izbor, Znanje za znanje, učite se z nami, Od Kolpe do Rabe, Euroritem, Športni pregled
- 13.00 Poročila
- 14.00 Moški, ženska, ponovitev
- 16.00 Utrip, ponovitev
- 16.15 Zrcalo tedna, ponovitev
- 16.30 Dober dan, Koroška
- 17.00 Ljudje in zemlja, ponovitev
- 18.00 V službi rock'n'rolla
- 18.50 Univerzitetni razgledi, svetovalno namenski program
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Dokumentarni program
- 21.05 Princova smrt, portugalska drama

- 22.00 Slike iz Sečuana, dokumentarna nadaljevanka
- 22.15 Sova, Korak na korakom, ameriška nanizanka, Kenny Rogers - Gambler, ameriška nadaljevanka
- 00.40 Video strani

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
- 13.50 Popoln par, ameriška komedija, 1979
- 15.35 N. Y. P. D., serijski film
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Maščevanje Smokey Joeja, angleški mladinski TV film, 1976
- 17.00 Jazz koncert: Laszlo Des in Trio Stendhal
- 18.00 Studio 2, šport
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, ameriška nanizanka
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Ponedeljkov športni pregled
- 21.20 N. Y. P. D., serijski film
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Glasba, glasbeni vrtljak Alfreda Lacosegliaza
- 22.25 Nekateri ljudje, angleška glasbena komedija, 1962

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
- 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Človekova pripoved, posnetek predstave za otroke 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Zlata leta, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Besede, besede, besede 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Šport 20.15 Hrvaška in svet 21.05 Četrty človek, ameriški film 22.45 Dnevnik

PETEK, 29. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Zimski počitniški program
10.05 Tedenski izbor, Videošpon, Uršine ljubezni, kratki igrani film, Minuta za umor, slovenski film
13.00 Poročila
13.35 Fran Žižek: Napravite mi to deželo spet nemško, ponovitev zadnjega dela nadaljevanke
14.45 Sova, ponovitev, Dragi John, Zmerek, nemški film
17.00 Dnevnik
17.15 Otroški program, Silas, nemška nadaljevanka, Prvi uspehi: Tadej Tomšič, klarinet
18.00 Regionalni studio - Maribor
18.50 Besede, besede, besede, TV igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Forum
20.25 Vrzi mamu z vlaka, ameriški film
22.30 Moški, ženska

Slovenija 2

- 11.10 Tedenski izbor, Že veste, svetovno namenski program, gospodarstva oddaja R & R, Večna mladost, zadnji del italijanske nadaljevanke
13.00 Poročila
17.30 Alpe - Donava - Jadran
18.00 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
18.45 Znanje za znanje, učite se z nami
19.00 Euroritem, ponovitev
19.30 Dnevnik
20.05 Studio City
22.10 Slike iz Sečuana, dokumentarna nadaljevanka
22.25 Sova, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev - Woody Allen: Broadway Danny Rose, ameriški film

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka

- 13.50 Juke box, glasbena oddaja, ponovitev
16.00 Oresedici - TV novice
16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz vesolja, Dolgo iskanje,
17.20 Merdiani, aktualna tema, ponovitev
18.00 Studio 2, pogovor z gosti
18.50 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Harry O, ameriška nanizanka
20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
20.40 Solistični koncert, Bernarda Fink (mezzosopran) in Jiri Pokorny (klavir)
21.40 Glasbeni utrinek
21.55 Globus
22.25 Volkovi prihajajo, francoski TV film, 1970

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Operacija Barbarossa, serija za otroke 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Ike, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Tečaj nemškega jezika 16.35 Malavizija, Beverly Hills, ameriška nanizanka 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Turizem a la carte 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Film - video - film 20.55 Tristana, francosko-španski film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Hiša naprodaj, humoristična serija 20.30 Glasba v času 21.35 CRO-POP-ROCK 22.25 Gospodična Marple, serijski film 23.20 Nočna izmena, Haggart, humoristična nadaljevanka, Magija, Smisel življenja Montyja Pythona, angleški film 03.00 Horoskop

TOREK, 2. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Zimski počitniški program, Gasilec Samo, risanka, Gost iz lutkovnega gledališča, Poltrona expres, katalonska serija, Gostja Ksenija Rojs, Tom in Jerry Kids, risanka
9.40 Goldy - zgodba o zlati medvedki, ameriški film
11.10 Svet morskih psov in barakude, ameriška poljudnoznanstvena oddaja, ponovitev
12.00 Dokumentarni program
13.00 Poročila
13.05 Dosje, ponovitev
14.25 Filmsko popoldne, Korak na korakom, Kenny Rogers - Gambler
17.00 Dnevnik
17.15 Otroški program, Zaljubljeni zmaj, Kdo je apravil Vidku srajčico
18.00 Regionalni program - Koper
18.50 Pari, TV igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Žarišče
20.50 Glasba, Show in cirkus, Julio Iglesias in kraljevi variete
21.40 Mačke, angleška poljudnoznanstvena serija
22.15 Dnevnik
22.55 Panel (pogovori, omizja), omizje

Slovenija 2

- 10.15 Tedenski izbor, Univerzitetni razgledi, Sedma steza, Prinčeva smrt, portugalska drama, Tuji show
13.00 Poročila
16.00 Sobotna noč, ponovitev
18.00 Sprehodi po stari Ljubljani, ponovitev
18.30 Alberto Giacometti, razmišljanje o kiparju
18.50 Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo
19.30 Dnevnik
20.05 Milena, koprodukcijska nadaljevanka
21.00 Osmi dan
21.50 Novosti založb
22.00 Svet poroča
22.35 Slike iz Sečuana, dokumentarna nadaljevanka
22.50 Sova, V avtobusu, ameriška nanizanka, Kenny Rogers - gambler, a-

meriška nadaljevanka, Centrepoint, angleška nadaljevanka

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
13.50 Pozdravi Firenze, italijanska komedija, 1956
15.15 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
16.00 Oresedici - TV novice
16.05 Čarobna svetilka, otroški program
17.05 Vohuna, ameriška nanizanka
18.00 Studio 2, Magazin
18.50 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Harry O, ameriška nanizanka
20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
20.40 Nevarni prehod, angleška vojna drama, 1979
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.25 Mestne sanje, avstralska dokumentarna reportaža, 1984
22.50 Out, angleška nadaljevanka
23.40 Nočni sodnik, ameriška nanizanka

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Mali svet 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Ike, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Hrvaška kulturna dediščina 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Šport 20.15 Misionarji, angleška dokumentarna serija 21.40 V prvem planu, kontaktna oddaja 22.45 Dnevnik 23.20 Slika na sliko 00.05 Poročila v angleščini 00.10 Poročila 00.20 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.00 Volitve 93 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.05 Split, košarka, evropski pokal: Slobodna Dalmacija - Aris 21.50 Ike, serijski film 22.40 Radar 23.15 V senci vislic, serijski film 00.05 Poezija 00.30 Horoskop

SOBOTA, 30. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.50 Tedenski izbor, Radovedni Taček, Povodnjak in makov škrt, zadnji del lutkovne igrice, Zlata ribica, Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike, Vrzi mamu z vlaka, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Tednik, ponovitev
14.50 Sova, ponovitev, Popolna tujca, Broadway Danny Rose, ameriški film
17.00 Dnevnik
17.10 Svet morskih psov in barakude, ameriška poljudnoznanstvena oddaja
18.00 RPL
18.45 TV mernik
19.12 Žrebanje 3 krat 3
19.30 Dnevnik
20.05 Utrip
20.25 Komu gori pod nogami
21.30 Šampanjski Charlie, ameriška nadaljevanka
22.20 Dnevnik
23.00 Sobotna noč, Nočni videomeh, Barbra Streisand
01.00 Video strani

Slovenija 2

- 9.00 Tedenski izbor, Jakec in čarobna lučka, angleška risana nanizanka, Denver - poslednji dinozaver, ameriška nanizanka, Zgodbe iz školjke, Operne zgodbe: Aida
11.25 Športna sobota
17.55 Moški, ženska, ponovitev
18.55 Kuharski nasveti Paula Bocuseja
19.30 Dnevnik
20.05 Churchill, zadnji del angleške dokumentarne serije
21.00 Kvarlet Tartini
21.30 Poglej in zadeni
22.30 Slike iz Sečuana, dokumentarna nadaljevanka
22.45 Sova, Znaki zodiaka, nemška nani-

zanka, New Orleans, ameriški film (ČB)

- 00.45 Video strani

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška na
13.50 Dragnet
14.15 Nekateri ljudje, angleška glasbena komedija, 1962
15.45 Čarobna svetilka, otroški program, Popajevje dogodivščine, risanka
16.10 Vohuna, ameriška nanizanka
17.00 Solistični koncert, ponovitev
18.00 Globus
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Jutri je nedelja, verska oddaja
19.35 Harry O, ameriška nanizanka
20.30 Ne dotikaj se bele ženske, italijansko-francoski vestern, 1975
22.10 Vsedanes - TV dnevnik
22.20 Stanje stvari
23.20 Vohuna, ameriška nanizanka
00.10 Horoskop

HTV 1

- 8.50 TV koledar 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Educon, šolski kontaktni program 11.30 Magija, nadaljevanka 12.00 Poročila 12.05 Moč in slava, nadaljevanka 12.35 Haggart, nadaljevanka 13.05 Slika na sliko, ponovitev 13.55 Poročila 14.00 Pozdravi iz domovine 14.30 Vi in vaš video 15.15 Beverly Hills, ameriška nanizanka 16.00 Poročila 16.10 Iz stare skrinje, oddaja o ljudskih običajih 16.40 Dopolnitev 17.05 Tom in Jerry kot smrkavca, nadaljevanka 17.30 Televizija o televiziji 18.00 Poročila 18.05 TV razstava - zagrebški zbiratelj: Dragan Melk 18.20 Santa Barbara 19.05 V začetku je bila beseda 19.30 Dnevnik 20.00 TV tednik 20.20 Odločitve, ameriški film 21.50 Dopolnitev 22.00 Usode: Tomislav Krolo 22.35 Dnevnik 23.05 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

SREDA, 3. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Zimski počitniški program, Gasilec Samo, risanka, Gostja iz lutkovnega gledališča, Poltrona expres, katalonska serija, Gost harmonikar Miha Debevc iz Preseri, Tom in Jerry Kids, risanka
9.45 Škrat in mala vila, finski film
11.05 Milena, ponovitev koprodukcijske nadaljevanke
12.00 Osmi dan
13.00 Poročila
13.15 Morske steze, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
14.05 Filmsko popoldne, V avtobusu, Kenny Rogers - Gambler, Centrepoint
17.00 Dnevnik
17.15 Zlati cekin, 2. oddaja
18.10 H. Fallada: Ana Barbara - Zgodba o cekinu
18.50 Pari, TV igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Žarišče
20.35 Film tedna, Mali kriminallec, francoski film
22.15 Dnevnik
22.45 Oči kritike

Slovenija 2

- 10.15 Tedenski izbor, Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo, ponovitev
10.45 Portret slovenskega glasbenika: Primož Ramovž
11.40 Mačke, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
12.10 Glasba, Show in cirkus, ponovitev
13.00 Poročila
16.00 Panel, ponovitev
18.00 Beverly Hills 90210, ponovitev ameriške nanizanke
18.50 Turizem, svetovno namenski program
19.05 Slovenija - Umetnostni vodnik: Sladka gora, ponovitev
19.30 Dnevnik
20.05 Športna sredi
22.15 Sova, Buntz z Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, Centrepoint, angleška nadaljevanka
23.35 Video strani

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
13.50 Istrska paberkovanja
14.35 Out, angleška nadaljevanka
15.30 Glasba, Glasbeni vrtljak
16.00 Oresedici - TV novice
16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Virgilije in jedec žab, norveški mladinski film
17.30 Mestne sanje, avstralska dokumentarna reportaža, 1984
18.00 Otroški program, Studio 2, Mladi
18.50 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Harry O, ameriška nanizanka
20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
20.40 Bersaglio - V studiu Tatiana Juratovec
21.20 Šok moderne umetnosti, angleška dokumentarna serija
21.50 Vsedanes - TV dnevnik
22.00 Arhitektovi nasveti
22.20 Hlad v srcu, italijanski barvni film, 1971
23.40 Nočni sodnik, ameriška nanizanka

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Marianne, risana serija 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Ike, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 W. Fend: Moja knjiga o džungli, nadaljevanka 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Šport 20.15 Šola revolucije, angleški film 21.40 Dopolnitev 21.45 Dokumentarna oddaja 22.35 Dnevnik 23.10 Slika na sliko 23.55 Poročila v angleščini 00.00 Poročila 00.10 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.00 Volitve 93 19.30 Dnevnik 20.05 Šport 20.15 Pravi igralci, humoristična serija 20.40 Skušnjave življenja, dokumentarna serija 21.35 Far Pavilions, serijski film 22.35 Glasbeni večer 23.15 Morioka, svetovno prvenstvo v alpskem smučanju, kombinacijski smuk (M), posnetek 00.00 Horoskop

Linda Evangelista

Lepota s tisoč obrazi

Pred tremi leti je Linda Evangelista izjavila, da zjutraj ne vstane iz postelje za manj kot 10 tisoč dolarjev, in kar je takrat zvenelo predrzno, je kmalu postalo resnično. Njene dnevne transformacije so vredne okoli 15 tisoč dolarjev, enako dobro ji pristajajo kratki kot dolgi lasje, svetlih in temnih barv, nositi zna najstniške in ekskluzivne mode.

Vedno drugačna. Linda pogosto spreminja barvo las in frizuro, kar jo razlikuje od ostalih manekenk

V preteklih devetih letih se je Linda Evangelista povzpela med izbranke modnega sveta, katerih vrtoglavo visoke tarife so drage tudi za najbolj znane svetovne kreatorje.

Rodila se je 10. aprila 1965 v Santa Catarini v kanadski državi Ontario v družini povprečnega socialnega statusa. Ker je za Kanado značilna dvojezičnost, se je Linda že zelo kmalu naučila angleško in francosko, govori tudi italijansko, ker je njena družina italijanskega porekla, in ravno znanje jezikov ji je delo v evropskih metropolah precej olajšalo.

Kot osnovnošolka je Linda izstopala od vrstnic z višino in vitkostjo, mati jo je vzpodbujala, da se je ukvarjala z raznimi športi, kar jo je pritegnilo v atletiko in gimnastiko. Pri šestnajstih letih si je lastila že 177 centimetrov in njeno vitko, lepo grajeno telo je vzbujalo pozornost. Kot se rado zgodi v svetu fotomodelov, jo je opazil lovec na nove obraze in jo prepričal, da bi opravila poskusno snemanje, za kar pa se je najprej bolj ogrela njena mati, ki je tudi v kasnejši hčerkin karieri odigrala pomembno vlogo svetovalke. „V svoje otroke lahko nevede vgradite la-

zultat je vse osupnil. Takrat dolgo lasa Linda Evangelista je pokazala neverjetne zmožnosti transformacije, z njo se je dalo delati.

Seveda ji Amerika ni v hipu legla k nogam, ampak je kot številne druge manekenke korakala po modnih odrih v Parizu in Milanu, kjer so jo uvrščali na naslovnice, šele kasneje pa se je njen obraz začel pojavljati v ameriških izdajah in kaj kmalu je njeno življenje zajel pekleni ritem. Nenehno je bila na poti med dvema kontinentoma, drvela z enega na drugo snemanje in se preoblačila v nove modele prestižnih kreatorjev, nekateri med njimi, Valentino in Versace na primer, so vztrajali, da mora ravno Linda Evangelista sodelovati v teamu, ki bo predstavljal njihove novosti, fotografi pa so bili nad njo navdušeni zaradi ogromne energije, veselosti in izraznih možnosti.

„Ko sem vstopila v modni mlin, sem kmalu dojela, da brez železne discipline ne bom uspela. Rani počitek z veliko spanca ter zdrava prehrana so zakoni dobrega in svežega videza. Zmeraj zajtrkujem muller z jogurtom ali mlekom, pijem kavo in svež pomarančni sok. V kosilo in večerjo vključujem veliko zelenjave in rib, sladkarije izpustim, dnevno si dovolim tudi kozarec vina, enkrat tedensko pa jem vse, kar si zaželim. Kadar pa se za kilogram zredim, pijem tri dni samo proteine,“ pripoveduje Linda Evangelista.

Na fotografijah vzbuja dokaj hladen in nedostopen videz, vedno visoko stilizirana, zasebno pa je najraje oblečena v jeans in nenaličena. Priznava, da ima rada domačnost, tradicionalne nazore in konec koncev, tudi kuha rada, predvsem italijanske specialitete, v katerih nedvomno najbolj uživa njen soprog Gerald Marie, šef evropske podružnične agencije „Elite“.

Spoznala sta se po Lindinem prihodu v Pariz in kmalu se je med njima razvil pristnejši odnos od profesionalnega. Poročena sta šest let, a v javnosti o njunem življenju ni kaj veliko slišati, Linda zasebnost skuša varovati, pa vendar: „Najin svet je več ali manj vedno enak, imava skupne prijatelje in znanca, oba dobro poznava skrivnosti in pasti modnega posla. Za uspeh najinega zakona je najvažnejše zaupanje.“ Živita v Parizu, delo pa ju vodi tudi v New York in Milano, kjer imata stanovanji. Linda se zaveda, da je kariera fotomodela kratkotrajna, zato načrtuje tudi materinstvo, otrokom bi želela posvetiti življenje, ko se bo nasitila snemanja in modnih odrov.

Za razliko od slavnih kolegic Cindy Crawford in Naomi Campbell, ki gojita tudi igralske ambicije, o tovrstnih načrtih ne razmišlja, čeprav se ni upirala razširitvi medijske prepoznavnosti, ko jo je Michael George pred dvema letoma angažiral v videu „Freedom“ in lani še v videu proti aidsu.

Lindini najboljši prijateljici sta Christy Turlington in Naomi Campbell, vesela trojica ohranja stike tudi potem, ko reflektorji ugasnejo. Menda med njimi ni tekmovalnosti in zavisti: „Vse imamo lastno identiteto in razlogov za ljubosumje ni. Naše možnosti za uspeh so enake, vprašanje naših sposobnosti in želja je, če nam jih uspe uresničiti.“

Spremenjeno mišljenje

V enem izmed intervjujev je Jane Fonda priznala, da sta pretirana telovadba in obremenjevanje s telesnimi naporji za organizem škodljiva, dodaja, da je bila aerobika njena obsedenost zaradi nevroze. Ne telovadi več štiri ure dnevno, ampak pet tedensko, s so-progom Tedom Turnerjem pa se zmerno ukvarjata z različnimi športi in pri svojih petinpetdesetih letih ni niti slučajno debela ali odcvetela. Kraljica aerobike je rada trdila, da je z vadbo mogoče telo preoblikovati, danes pa meni, da nikoli ne bi mogla postati koščena kot Cher ali postavna, kot je Cindy Crawford. Ženskam sporoča: „Bodite to, kar ste.“

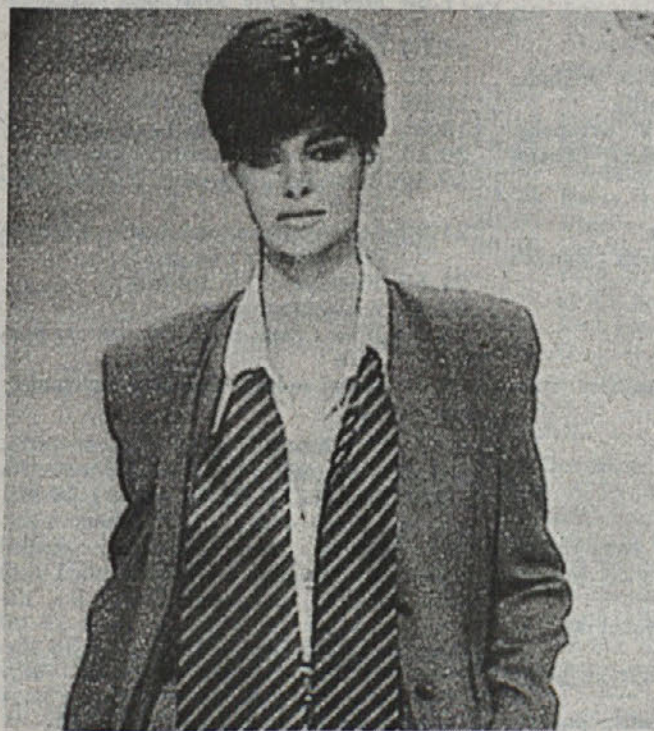

Nočne ptice

Med Evropejci so največje nočne ptice Grki, tako so pokazale nekatere raziskave združenja za reklamiranje. Povprečni Grk leže v posteljo šele dvajset minut pred eno uro zjutraj in si privoščiti sedem ur in dvajset minut nočnega počitka. Spanec nadoknadijo podnevi, vzamejo si najdaljši popoldanski počitek – dve uri in štirideset minut. Med sosedi v Sredozemlju pripisujejo Grkom tudi najmanj pridnosti, delu naj bi posvečali le 3 ure in dvajset minut dnevno, bolj leni naj bi bili le še Angleži, ki se utrudijo že po treh urah.

Nelepi spomini

Igre brez meja, v katerih sta glavna akterja Mia Farrow in Woody Allen, se nadaljujejo, medtem ko sodišče pretresa njuno umazano perilo iz zasebnega življenja, Mia obvešča javnost o koraku naprej v razgaljanju o popačenosti svojega dolgoletnega izbranca. O njunem skupnem življenju, boljše je, če bi zapisali ločenem, piše Mia spomine. Nastal naj bi svojevrsten dnevnik od prvih dni ljubezni do škandalozne ločitve zaradi Miine posvojenke Soon Yi. Sodišče bo odločilo, kateri od njiju bo skrbnik otrok, ki sta jih skupaj posvojila.

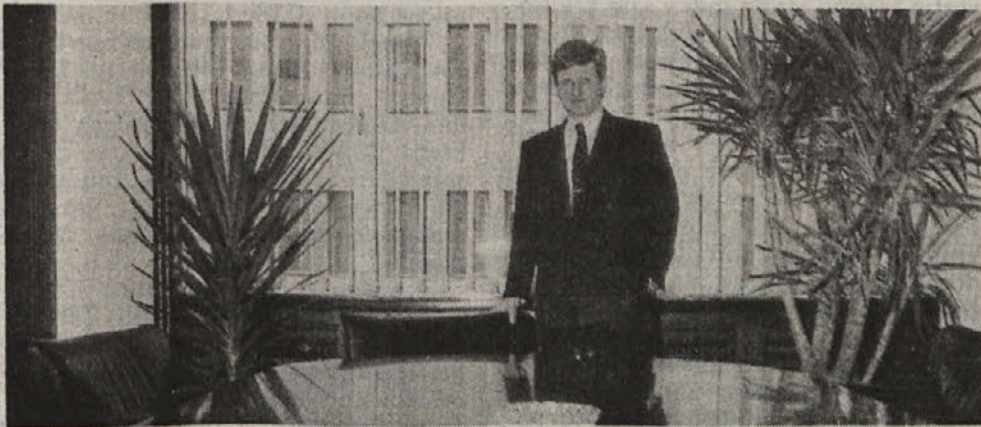

stne ambicije, želite, da bi uresničili, kar vam ni uspelo in ni nujno, da je to slabo, seveda, če ne gre za nezdrave interese,“ pravi Marina Evangelista, ki je potem, ko je Linda dokončala srednjo šolo, vztrajala, da je odšla v New York in se preizkusila v svetu mode. Pri tem je sledila tehtnemu razlogu in dobri intuiciji, čemur je botroval v največji meri John Casablancas, lastnik in ustanovitelj agencije „Elite“, poleg „Ford Models“ najmočnejše agencije fotomodelov, ki je opazil Lindine poskusne fotografije in zaželel, da bi mlada Kanadčanka posnela svoj portfolio. Že nekaj dni kasneje so vizajisti, fotografi in stilisti snemali fotografije novega odkritja in končni re-

Kdo je Ivica Todorović, največji hrvaški kapitalist?

Tulipani za 400 milijonov dolarjev

Zgodbe o tem, kako so začeli najbogatejši ljudje na svetu, so sila zanimive. Onassis je prodajal svinčnike, Rokfeller jabolka, Ivica Todorović pa se je lotil – tulipanov. Do pred dveh let skoraj nepoznani „proizvajalec cvetja“ je danes lastnik poslovne družbe „Agrokora“. Ivica Todorović je za 40 milijonov dolarjev kupil tudi zadarsko tovarno soje, pred kratkim pa je zagrebški „Plivi“ prodal zgradbo v Vukovarski aveniji za 30 milijonov DEM.

Ivica Todorović ima 400 milijonov dolarjev prometa

Letni program „Agrokora“ znaša 400 milijonov dolarjev. Čeprav Todoroviću prijatelji svetujejo, da malo „zavre“, se ne želi umakniti s tržišča, čeprav je prepričan, da je bogat in da ima dovolj za sebe in družino. Podjetnikov oče Ante Todorović je bil poznani gospodarstvenik, ki je po letu 1971 končal v zaporu, kjer je odsedel štiri leta in pol. Tudi Ivico so večkrat zasliševali, prijatelji pa so mu predlagali, naj se umakne v tujino. Ni jih ubogal, saj je želel uspeti na Hrvaškem. Zadnjih dvajset let se je skupaj z očetom ukvarjal s cvetjem, kar pa je samo delček v poslovanju „Agrokora“.

Na Hrvaškem je bilo v zadnjem času osnovanih več tisoč privatnih podjetij, le redka pa so uspela. „Naši ljudje so spretni in imajo ideje. Tega jih je naučil bivši režim, v katerem so privatniki uspevali s težavo. Ostal pa je strah pred tem, da se ideje tudi uresničijo, strah pred uspehom. Todorović tega strahu ne pozna. Oče je v zaporu govoril svojim ječarjem: 'Pred zaporom sem bil predsednik velike firme, to bom tudi, ko bom za-

pustil zapor. Vi pa boste za zmeraj ostali samo policaji.'

Da bi se uspelo, je potrebno delati štiriindvajset ur na dan. Menedžment 'Agrokora' tvorijo večinoma mladi ekonomisti, tudi iz tujine, ki obvladajo najmanj dva svetovna jezika. Te dni smo sprejeli pet pripravnikov, na natečaj pa se je prijavilo 150 ljudi. Ker ne želimo, da bi se 'Agrokora' razvijal stihijsko, smo v Veliki Britaniji naročili projekt organizacije, za katerega smo plačali 13.000 funtov,“ ve povedati Ivica Todorović.

Mladi podjetnik bo imel v bodoče še manj časa, če se bodo uresničili številni načrti, ki jih kuje „Agrokora“ menedžment. Že se pogovarja o nakupu dela Prve hrvaške tovarne olja, želi pridobiti 20 milijonov ameriških blagovnih kreditov, sporazumeva se s švicarsko banko UBIES ...

Zdi se, da bo o Ivici Todoroviću in „Agrokora“ še kaj slišati. Mnogi bi se, zadovoljni s tem, kar so dosegli, že zdavnaj zaustavili. Todorovićeva poslovna obzorja pa so očitno znatno širša.

Tablete in injekcije se poslavljajo

Zdravila tretje generacije

Jemanje zdravil s pomočjo obliža skozi kožo ima številne prednosti, posebno pa je ta način primeren, kadar je treba jemati zdravila postopno in v točno določeni količini, vendar ostaja še vedno odprtih precej vprašanj.

Mar se morajo pacienti res mučiti z vsakodnevnim trikratnim jemanjem zdravil, so se pred dvajsetimi leti vprašali znanstveniki. Mar res morajo ženske pogoltniti vsak mesec 21 kontracepcijskih pilul in diabetiki trpeti zaradi dajanja injekcij?

Po dolgoletnih raziskavah so skupine biokemikov in farmacevtov odgovor našle v novi tehnologiji proizvodnje zdravil. Ta je danes v svetu znana pod imenom tretja generacija zdravil, ki jih največkrat kirurško vgrajujejo pod kožo. Ta tehnologija je v Ameriki in v velikem delu Evrope našla svoje mesto v komercialni proizvodnji, velik del možnosti, ki jih ponuja, pa še vedno raziskujejo. Da bi zdravilo sploh delovalo in zdravilo mora biti njegova količina v organizmu v določenih mejah. Za razliko od klasičnih zdravil, katerih biološka snov se postopno razgrajuje v organizmu, zaradi česar je njihov maksimalni učinek zelo kratkotrajen, se z novimi metodami zdravilo hitro osvobaja v telesu, vzdržuje koncentracijo na ustrezni višini in deluje samo na obolela mesta.

Nikotinski obliž

Z novo metodo se izognemo prehodu skozi prebavni sistem, ki se je pokazal kot sovražnik proteinskih zdravil. Razen tega takšen način jemanja zdravil olajšuje življenje nediscipliniranemu pacientu, ki radi preskočijo svojo dozo. Primerna je tudi za zdravljenje kroničnih bolezni, vendar pa zahteva stalen stik bolnika in zdravnika.

Kirurgi v glavnem zdravila tretje generacije vgrajujejo pod kožo. Z zdravili napolnijo miniaturne sonde, ki jih vgrajujejo ali vbrizgavajo neposredno na obolelo mesto v telesu. Te izpuščajo v telo svojo vsebino daljše časovno obdobje. Primer takšnega zdravila je kontracepcijsko sredstvo norplant, ki se vgradi v podlakt in leto dni izpušča hormone, ki zadržujejo menstruacij-

ski cikel. Tehnični problemi nastopijo takrat, ko ženska spremeni svojo odločitev o „zamrznjeni reprodukciji“. Vendar pa ima to zdravilo tudi nekaj podobnosti s klasičnimi kontracepcijskimi tabletami, saj so strokovnjaki kot spremljevalni pojav ugotovili nagnjenost k depresiji in debelosti.

Vzoren primer teh zdravil je nikotinski obliž, ki se nosi zalepljen na kožo in skozi njo vbrizgava določene doze zdravila v krvni obtok. Vsekakor je bil nikotinski obliž prava uspešnica, saj so morali njegovo proizvodnjo v nekaj mesecih podvojiti, tako, da je proizvajalec v letu dni zaslužil 800 milijonov dolarjev.

Ni vse rožnato

Kljub temu, da nova farmacevtska industrija napreduje z velikimi koraki, je potrebno veliko časa za testiranje novih zdravil in njihovo patentiranje ter seveda serijsko proizvodnjo. Od prvotne zamisli do široke prodaje lahko mine tudi 12 let, razvijanje novega zdravila stane tudi do 230 milijonov dolarjev in ne daje jamstva, da se bo ta denar povrnil. Raziskovalcem tudi še vedno ni jasno, kako zdravilo pripeljati direktno v možgane. Ti so izredno občutljiv organ in obkroženi s skoraj nepremagljivo prepreko - s tesno prepleteno mrežo možganskih krvnih žil, ki ga ščitijo pred strupi iz krvnega obtoka, hkrati pa tudi preprečuje prehod odrešilnih zdravil v primeru karcinoma ali aidsa.

Profesor John Kozarich, znanstveni svetovalec „Alkermes Inc.“ iz Cambridgea, dela na neki vrsti kemijskega vzvoda, ki bi za kratek čas odprl to krvno-možgansko prepreko. Upa, da se rešitev skriva v brandikinih, ki usmerjajo beljakovine v žile. Te se pod njegovim delovanjem širijo, a tudi znižujejo krvni pritisk. Vendar so ti eksperimenti do sedaj pokazali več uspeha pri živalih kot pri ljudeh.

Somrak angleške monarhije

Predsednica Diana

Lady Diana je dosegla, kar je želela, imetje in otroke, Charlesu pa je zapustila neprijateljnost. Kraljičinim podložnikom bo počasi prekipelo, da principi in princeze porabljajo njihov denar za nesimpatične poteze, ki si v zadnjem času kar sledijo.

Tokrat angleška aristokracija vendarle pretirava. Najprej se je Andrew ločil od popularne Fergie, kmalu se je začelo šušljati, da Charles s svojim ignorantskim in prevarantskim obnašanjem napeljuje priljubljeno Dianino v samomor. Nikoli pretirano priljubljena princesa Ana je z ločitvijo in ponovno poroko postavila še piko na i. Tudi o najbolj spoštovani članici

družine Windsdor kraljici materi so začeli govoriti kot o babici, ki malo pregloboko in prepogosto pogleda v džin, ki ji ga praviloma prinašajo paži izrazito ženskega obnašanja.

In kaj sedaj? Medtem ko preživlja Diana praznike z otroki na Karibih, objavlja spoštovani „Times“ tekst z naslovom „Kdo bi bil lahko angleški predsednik?“ Anthony Holden, Charle-

sov biograf, odgovarja z jeznimi prime-smi, da bi Diana, če bi se usmerila v rušenje monarhije in v tem tudi uspela, lahko postala prva predsednica Velike Britanije. Rumeni tisk je kost z veseljem ogledal in začel potencirati Charlesovo neprijateljnost, ki si jo je prislužil z Dianinim odhodom. Ženska je neverjetno sposobna, namigujejo med vrsticami, zakaj torej ne bi izkoristila svojih prednosti tudi v boju za predsedniško čast.

Tudi če je nemogoče, dobro zveni. Prodaja pa se še bolje.

MUZIKA JE BIZNIS

Končno se je začelo. Kaj? Ja, koncerti vendar! Zdi se, kot da bi bila Božiček in Dedek Mraz s sabo prinesla v novo leto tudi več pravega koncertnega vzdušja. Vsaj napovedi promoterjev kažejo tako. Sicer pa se je prvi letošnji dogodek, ki ga je vredno omeniti, že zgodil. Koncert Američanov Nova Mob je odprl slovensko koncertno sezono, in v prihodnje naj bi jim sledilo kar nekaj zanimivih imen. Toda o tem raje v drugih rubrikah. Sicer pa je za Slovenijo v zadnjem času zelo značilno, da predstavlja skoraj edini teritorij za koncerte izvajalcev iz pokojne Juge. Nič čudnega, saj je vojna resnično izčrpala republiška gospodarstva, tako da bendi na Hrvaškem in v Srbiji igrajo, če sploh igrajo, za precej mizerne vsote. Razen tistih, ki so povezani z vladajočimi strankami, seveda. Slovenske težave jim zato resnično pridejo še kako prav, vse skupaj pa je vseč tudi slovenskim organizatorjem, saj bendov še nikoli niso dobivali po tako nizkih cenah. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da so Partibrejkers na lanskoletni turneji po Sloveniji močno znižali svojo ceno. Seveda, tudi Slovenija ni Indija Koromandija. Poleg tega se je tudi pri nas že naselil tisti odvrtni vonj po ameriškem kapitalizmu, ki nam daje slutiti, da se utegnejo slovenskim mladim skupinam kmalu dogajati podobne težave kot njihovim vrstnikom v Ameriki. Neznani bendi morajo namreč v večini primerov plačati organizatorju, da lahko sploh nastopijo. Saj veste, najem dvorane, opreme in te stavri. Narobe svet? Ne, Amerika vendar! Zgoditi se utegne zelo podobna zadeva kot preko luže. Absolutno največ denarja bodo pokasirali lastniki dvoran. Za njimi se bodo hierarhično zvrstili vsi posredniki, na dnu lestvice pa bodo pristali izvajalci. Kar bo zopet vodilo k bolešni želji slednjih, da bi kar najbolj ugajali občinstvu. Kar bo zopet pomenilo odsotnost kakršnekoli izvirnosti. Ustvarjalnost bo evoluirala v preračunljivo posnemanje, medtem ko bo eklecticism postal navadna kraja. Sliši se zelo črnogledo, toda ne bojte se - tega sploh ne bomo opazili. Hja, morda pa se je vse to že zgodilo.

NOVICE

STEVE ALBINI, gonilna sila legendarnih Big Black bo definitivno producirati novi album Nirvane. Kljub temu, da je pred časom odločno zanikal govorice, ki so namigovala na to, je zdaj že popolnoma jasno, da bo Albinu producent njihovega novega albuma. Kurt Cobain je namreč izmed treh ponujenih producentov izbral njega. Na voljo sta mu bila še Jack Endino, hišni producent založbe SUB POP, ki je producirati tudi njihovo ploščo „Bleach“

LESTVE

Velika Britanija (MM) - neodvisni albumi leta 1992

1. PAVEMENT - Slanted & Enchanted
2. THE LEVELLERS - Levelling The Land
3. NIRVANA - Bleach
4. SUGAR - Copper Blue
5. SPIRITUALIZED - Laser Guided Melodies
6. PJ HARVEY - Dry
7. THE SHAMEN - Boss Drum
8. SMASHING PUMPKINS - Gish
9. SILVERFISH - Organ Fan
10. DROP NINETEENS - Delaware

in Butch Vig, ki se je podpisal pod „Nevermind“.

VIDENO

NOVA MOB, KUD France Prešeren, Ljubljana

Za koncerte skupin, ki so jih člani kakšne legendarne zasedbe ustanovili po razpadu le-te, je značilno, da se med občinstvom več govori o prejšnji zasedbi, kot pa o novi skupini. Tudi na koncertu Nova Mob ni bilo nič drugače. Če bi Grant Hart slišal, koliko se je govorilo o Husker Du in koliko o Nova Mob, bi obesil kitaro na klin. Pravzaprav bi lahko z malce domišljije rekli, da večina obiskovalcev Harta sploh ni prišla poslušati, temveč gledat. Kot nekakšno redko, izumirajočo živalsko vrsto. In tu je ves problem te storije, saj ponedeljkov koncert sploh ni bil slab, le brez obremenjenosti s preteklostjo si ga je bilo treba pogledati. Še več. Koncert si zasluži čisto štirico in to predvsem zaradi jednatosti in neposrednosti. Ali kot je Grant Hart kasneje odgovoril na vprašanje, zakaj so niso igrali dlje: „Koncert sploh ni bil kratak. To je standardna dolžina koncertov v Ameriki.“ Plus trije bisi, kot se za Evropo spodobi. Sicer pa se sploh zdi, da so bili najbolj razočarani fani Husker Du. Morda so pričakovali, da bodo Nova Mob vsaj pol koncerta preigrali stare viže. Hvala bogu, da Hartu kaj takega niti na misel ni prišlo. Glasba, ki jo igra sedaj, je drugačna, bolj orientirana na „tekovine rokenrola“ in tudi bolj umirjena. Najsi bo to že omenjenim fanom vseč ali ne - priznati je treba, da gre za dober kos glasbe. Hart pa poleg glasbe mojstrsko obvlada tudi strukturo samega koncerta in komunikacijo z občinstvom. Kar je pravzaprav vse, kar je v osnovi potrebno za dober koncert.

DRAGO MLINAREC, KLJUB Celje

Še ena živeča legenda, tokrat iz naših prostorov. Tisti, ki se Mlinarca spominjajo še iz sedemdesetih in teh ni malo, bodo že vedeli za kaj gre. Drago Mlinarec je namreč bil in ostal eden izmed najboljših kantavtorjev, kar jih je jugoslovanska glasbena scena sploh kdaj premogla. Takrat se je temu sicer še reklo protestništvo, toda to niti ni tako pomembno. Pomembno je, da si je koncert v KLJUB-u ogledalo kakšnih sto ljudi, kar pomeni, da njegovo ime kljub medijski neprisotnosti še vedno nekaj pomeni in da Mlinarec, bogne daj, še ni pozabljen. Še posebej je to pomembno v dobi vseh mogočih revivalov, ko se mulci dostikrat grede stare dobre čase, ne da bi poznali kaj več kot tri bende. Sobotni koncert je bil nekakšen prerez skozi zgodovino njegovih pesmi, v prvem delu nastopa pa je bilo moč slišati tudi nekaj novih pesmi. Zanimivo je, da kljub medijski odsotnosti Mlinarec ni prenehal z delom, le da se je po lastnih besedah

odločil umakniti iz celotne dirke. Skromno in iskreno, kakor vedno doslej, torej. Karizmatične osebnosti, kar Mlinarec nedvomno je, imajo vedno sposobnost presenečati občinstvo. Na sobotnem koncertu nas je Mlinarec pričel, da je življenje lahko za spremembo tudi lepo in prijazno. Kar uvršča njegov koncert kljub nekaterim spodrslijam med boljše v tej sezoni ali pa celo med boljše koncerte sploh.

LOKALISTI

IT'S NOT 4 SALE, Advance

Novi posnetki laških IN4S prinašajo nov, svež zvok in majhen problem, kako jih opredeliti. Posnetki so namreč vse kaj drugega kot le demo, eden izmed njih pa bo izšel na mednarodni mirovniški kompilaciji na Nizozemskem. O kompilaciji kdaj drugič, tokrat pa več o tleh posnetkih, ki so jih IN4S pod naslovom Advance posneli v rogaskem studiu BON TON. Fantje, ki niso na prodaj, delujejo že nekaj let in v tem času so iz obetavne mlade skupine prerasli v bend, za katerega lahko z gotovostjo rečemo, da že sodi v sam vrh slovenske underground produkcije. To velja za njihovo zadnjo zasedbo, s katero so se tudi oddaljili od klasičnega HC pristopa in se povzpeli kar za nekaj kvalitativnih nivojev navzgor. Tisti, ki so slišali nove posnetke, enoglasno trdijo, da gre za trenutno najbolj vroč material v slovenskem undergroundu. Odlična produkcija in prodorna struktura pesmi sta vsekakor pripomogli k temu. Razpon referenc je veliko večji kot prej, kar novim posnetkom daje tisto širino, ki jo pri naših skupinah tako pogrešamo. Analogije s trenutno svetovno produkcijo bi bile neumestne, zapišemo pa lahko, da IN4S ohranijo trezno glavo natanko tam, kjer Mr. Bungle postanejo vsiljivo odštekan in tečni. Ne razumite napačno - IN4S imajo z Mr. Bungle kaj malo skupnega, prej bi jih lahko primerjali z Vo-

ivod na „Nothingface“. Vendar to seveda ni vse. Prav zaradi tega je treba zgornji analogiji vzeti zgolj pogojno in raje poslušati material. Odlično. Kontaktirajte: Dejan Požegar, Smetanova 82, 62000 Maribor.

KONCERTI

V četrtek, 28. januarja bodo v KUD F.P. v Ljubljani nastopili internacionalci VOODOO FREICORE. Gre za zelo zanimivo skupino, sestavljeno iz glasbenikov, ki so se prekalili že v mnogih skupinah. Kitarist Joe Baiza je sodeloval s člani skupin Black Flag, Minutemen in drugimi, trobentač in kitarist Lars Rudolph je frontman slupine Stan Red Fox, sodeloval je z Johnom Zornom, Elliotom Sharpom in drugimi bobnar Jason Kahn pa je z Baizo igral v skupini Universal Congress, poleg tega pa je sodeloval s številnimi rock in jazz glasbeniki. Različnost in dolgoletno delovanje vseh članov tria sta glavna dejavnika, ki pogojujeta svežino, energičnost in razgibanost njihovega glasbenega izraza. Organizator opozarja, da se koncert zaradi težav z lokalnimi oblastmi prične že ob 20.30.

V torek, 26.1. bo v ljubljanskem klubu K4 nastopil heroj lanskoletne Druge Godbe, prva kitara plošč Toma Waita, Lounge Lizards ter Allena Ginsberga, MARC RIBOT! Tokrat ga bo spremljala skupina SHREK, koncert pa bo namenjen pomoči Bosni. Po koncertu se obeta orto balkanijada. Ne zamudite.

V torek, 2. 2. bo v klubu K4 nastopili odlični bluzer HANS THEES-SINK, „The Euro Bluesman“, ki velja za enega najboljših belih blues glasbenikov na svetu.

TREND

Prisegati na zdravo življenje in požirati ogromne količine ptičje hrane.

voodoo freicore

Velika Britanija (MM) - albumi leta 1992

1. SIMPLY RED - Stars
2. LIONEL RICHIE - Back To Front
3. ANNIE LENNOX - Diva
4. GENESIS - We Can't Dance
5. MICHAEL JACKSON - Dangerous
6. CHER - Greatest Hits
7. RIGHT SAID FRED - Up
8. ABBA - Gold
9. MADNESS - Divine Madness
10. SIMPLE MINDS - Glittering Prize

Slovenija - Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. HELMET - Unsung
2. NED'S ATOMIC DUSTBIN - Intact
3. SCREAMING TREES - Shaddow Of The Season
4. PWE - Get The Girl, Kill The Baddies
5. Einsturzende Neubauten - Die interin Slibenden
6. PEARL JAM - Oceans
7. FAITH NO MORE - Be Aggressive
8. OVERFLOW - Dorothy
9. JESUS & MARY CHAIN - Teenage Lust
10. MUDHONEY - No End Insight

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

Japonizacija Amerike

Korporacijska Amerika doživlja usodne spremembe. Mediji so polni najav odpuščenja: General Motors bo odpustil deset tisoč menedžerjev, Pratt and Whitney jih naganja štiri tisoč osemsto ...

Kot ostale banke je med zadnjim nacionalnim praznikom zaprla svoja vrata tudi Bank of Washington. Namestnik predsednika oddelka človeških potencialov Robert Kakiuchi je vseeno odšel v pisarno z namenom, da uredi papirje. Ko je opoldne vpisoval svoje ime na listo, je preštel menedžerje, ki so prišli na delo pred njim. Bilo jih je 99. Med praznikom Kakiuchi ni bil presenečen, saj sam in njegovi kolegi delajo pogosto pozno v noč in tudi med vikendom, čeprav jim nihče ne ukaže.

Točnih podatkov o delovnem času ameriških menedžerjev ni iz zelo preprostega razloga. Nihče namreč ni računal časa, ki ga dobro plačani menedžerji vlagajo v delo. Vseeno nekatere raziskave kažejo na to, da se Amerika vse bolj približuje japonski tradiciji - dvanašnjurnemu delovnem dnevu in delovnim večerom. Svetovalno podjetje „Priority Management“ je izprašala 1344 srednjih menedžerjev. Rezultati so pokazali, da njih tretjina dela

med 40 in 45 ur na teden, 57 odstotkov izprašancev 6 do 20 ur dlje, kot bi bilo potrebno, pogosto pa delajo tedensko tudi po 60 in več ur. Delati dlje pa ne pomeni, da poste tudi dokončujejo. Študija Ameriškega združenja menedžerjev kaže, da 41 odstotkov srednjih menedžerjev smatra, da ima več poslov kot časa za njihovo izvedbo. Tako se 85 odstotkov menedžerjev ne more v zadostni meri posvetiti družini in hobiju. Samo en med petdesetimi misli, da lahko opravi vse.

Mnogi menedžerji komaj čakajo jutra, da lahko odidejo na delo. Kot doprinos svojemu podjetju želijo dati vse od sebe. Zaradi vse večjih zahtev, ki se postavljajo pred njih, mnogi opozarjajo, da tudi Ameriki preti fenomen Karoshi - japonski izraz za smrt zaradi pretiranega dela. Tovrstna smrt nastopi kot posledica srčnega udara, ni pa pogojena z urami vloženimi v delo, temveč s samim delovnim pristopom.

HOROSKOP

Oven 21. 3. - 20. 4.

 Teden, ki je pred vami, vam prinaša izboljšanje, pozitivne poslovne premike, uresničevanje zastavljenih načrtov, pa tudi zanimivo in prijetno druženje s prijatelji. Zasebnega življenja vam še ni uspelo urediti, a s težavami se boste znali soočiti. Srečne številke: 3, 6, 9, 12.

Bik 21. 4. - 20. 5.

 Četudi vam trenutno dobro kaže, se pripravite na težave, ki vam jih prinaša prihodnje obdobje. Z delom boste preobremenjeni, napori in trenja na delovnem mestu vam bodo pokvarila ugodje in zadovoljstvo zadnjih dni. Skušajte rešiti stara nesoglasja. Srečne številke: 4, 6, 7, 14.

Dvojčka 21. 5. - 21. 6.

 Zimske zaležanosti in vašega spanca bo kmalu konec, napoveduje se vam razburljivo obdobje, primerno za potovanja, učenje jezikov in študij. Podajte se v osvajanje novih področij, bodite aktivni na delovnem mestu in nove možnosti bodo odprte. Srečne številke: 1, 6, 9, 10, 26.

Rak 22. 6. - 22. 7.

 Kmalu boste prebrodili krizne trenutke, oddahnite si in se prepustite Venerinemu zanosu. Na delovnem mestu bo teklo vse gladko, le s finančnim stanjem ne boste zadovoljni, a ne izgubite zaupanja. Čas namenite družini in starim prijateljem. Srečne številke: 6, 7, 9, 17, 22.

Lev 23. 7. - 23. 8.

 Približuje se vam krizno obdobje v tem letu, ki vam prinaša slabše zdravje, pomanjkanje energije in konfliktno odnose z okoljem. Ne obremenjujte se preveč, saj boste še težje opravljali zadane naloge. Pokažite večjo mero tolerantnosti. Srečne številke: 3, 5, 8, 15, 28.

Devica 24. 8. - 23. 9.

 Težišče vašega življenja se bo z delovnega področja prevesilo na vsakodnevne obveznosti. Vstopate v mirnejše, a tudi zahtevnejše obdobje, v katerem boste morali izra-

ziti vaše sposobnosti organiziranja. V ljubezni boste na preizkušnji. Srečne številke: 1, 5, 8, 13, 21.

Tehtnica 24. 9. - 23. 10.

 Nahajate se na pragu večjih sprememb in vstopate v čas lepih trenutkov, osebne sreče in ugodnih ljubezenskih razpletov. Ob partnerju vas bo prevzel občutek varnosti in topline. Živeli boste aktivno družabno življenje in se naučili sproščenosti. Srečne številke: 5, 6, 8, 19, 26.

Škorpion 24. 10. - 22. 11.

 Pozornost boste usmerili na družinsko dogajanje, vezani boste na družino in lahko, da boste urejali stanovanjsko vprašanje. Več pozornosti namenite zasebnim odnosom. Romantična večerja ali odkrit pogovor utegneta zgladiti in utrditi vaše razmerje. Srečne številke: 2, 6, 7, 14, 25.

Strelec 23. 11. - 21. 12.

 Vodnarjeva vladavina bo v vaše življenje prinesla ugodne preobrate in pozitiven polet. Prihodnje dni boste zapolnili s prijetnimi srečanji in krajšimi potovanji. Na delovnem področju pa se boste sprijeli z nekaterimi perspektivnimi nalogami. Srečne številke: 1, 3, 9, 16, 24.

Kozorog 22. 12. - 20. 1.

 Bliža se vam umirjeno obdobje, ki vas bo napolnilo z občutkom tihe sreče. Svojo ljubezensko situacijo skušajte analizirati z drugačnega zornega kota, upoštevajte sebe in partnerja v enaki meri. Preživite čas s prijatelji in pazite na vaše zdravje. Srečne številke: 2, 6, 9, 16, 29.

Vodnar 21. 1. - 19. 2.

 Tudi vam bo zapihal nov veter, ki prinaša pomembne spremembe, tako na zasebnem kot poslovnem področju. Negotovost na delovnem mestu ne bo trajala v nedogled. S partnerjem pridita do dna nesoglasjem, v razmišljanju o prihodnosti ne bodite črnogledi. Srečne številke: 3, 5, 8, 17, 27.

Ribi 20. 2. - 20. 3.

 V ljubezni vam dobro kaže, le trmoglavi ne smete biti. Preveč ste občutljivi, naučite se, da vsi ne mislijo slabo. Na zdravje bolj pazite, aktivno se skušajte upreti zapanosti in zaležanosti. Delo bo od vas zahtevalo odpovedovanje in napor. Srečne številke: 6, 7, 9, 18, 22.

Umril je Marko Švabič

Pisatelj Marko Švabič, ki se je v slovenski književni prostor zapisal v sedemdesetih letih, je umrl v nezgodi, star štiriinštirideset let. Leta 1972, kmalu po tem, ko je začel objavljati v Problemih, je izšlo njegovo imenitno delo Sonce, sonce, naslednje leto je sledila Hišna vojna, radijski igri Kritično poročilo in Zapisovalec sveta leta 1977, kasneje še naj-

različnejši zapisi in prozni teksti. Med Švabičeva najznačilnejša in najpomembnejša dela bi lahko uvrstili še knjige Ljubavne povesti (1982), Bitka proti prahu (1983), Poet in polis (1984) ter Črna luknja (1987). Slovenska književnost je izgubila pisatelja, za katerega so nekateri, na primer pesnik Tomaž Šalamun, menili, da je najboljši slovenski pisatelj. Za njegovo prozo je značilna kompozicija, sestavljena iz neznanih, le njemu lastnih zakonov, kar jo naredi v vsakem trenutku originalno in presunljivo - z njo si je postavil kulturni spomenik, ki se ga bodo njegovi bralci s spoštovanjem spominjali.

Ali umetnost pozablja na stik s sedanostjo?

Monte-verdijevo, Goldonijevo leto

V Bologni se je s premiero „Popejinega kronanja“ pričel cikel, ki bo obeležil tridesetletnico smrti skladatelja Claudia Monteverdija, v Benetkah pa bo letošnji karneval stekel v znamenju obletnice smrti Carla Goldonija. S skupno evropsko pobudo bodo v prihodnjem letu predstavljeni vsi Monteverdijevi madrigali z začetkom ciklusa v februarju v Utrechtu in koncem prihodnje leto v Palermu.

Predstavitve Popejinega kronanja bo začetek in višek ob obletnici, pod vodstvom Alana Curtisa in v režiji Grahama Vicka jo bodo izvedli v Parmi in Piacenzi, milanska „Scala“ jo bo predstavila pod taktirko Riccarda Mutia in v režiji Luce Ronconia, v Salzburgu pa bosta izvedbo prevzela Nikolaus Harnoncourt in Flimm, sledili bosta še predstavitvi „Orfeja“ in „Vespro della Beata Vergine“ Kar pa zadeva Goldonija, sedaj v Italiji odkrivajo književnikovo izjemno burno politično življenje, kar naj bi se odražalo tudi v njegovem ustvarjanju, po drugi

strani pa poudarjajo njegovo dvoumnost, brez katere gledališča v končni fazi ni, pa tudi razlike med njegovo scensko komiko in izrazitim življenjskim pesimizmom. Dve Goldonijevi stoletji bodo preobrazili v pravi državni spektakel ob številnih izvedbah njegovih stvaritev, samo v Venetu jih bodo predstavili petsto.

Po Mozartovem, Rossinijevem, Monteverdijevem in Goldonijevem jubileju si lahko zastavimo le še vprašanje, ali se je umetnost prelevila v sebi lasten muzej, ko postanejo komemoracije močnejše od sedanosti?

Razstava do februarja

V ljubljanski Moderni galeriji bo do konca januarja na ogled retrospektivna razstava slikarja Gojmirja Antona Kosa. Obiskovalci si bodo lahko razstavljena dela ogledali pod strokovnim vodstvom dvakrat, 24. januarja jih bo vodil prof. dr. Tomaž Brejc, likovni kritik in teoretik, 31. januarja pa kustosinja Breda ilich - Klančnik, ki je razstavo zasnovala in pripravila.

Novi Dumasov roman ali prevara

Literarno maščevanje

V arhivih KGB so odkrili neznani roman slavnega francoskega pisatelja Alexandra Dumasa, ki je v svoje pisanje večje vključeval vse klasične sestavine - ljubezen, smrt, maščevanje, ljubosumje: gre za novo književno odkritje ali premeteno prevaro? V zadnjih decembrskih dneh leta 1992 je moskovski časopis „Slovo“ v javnosti z velikim pompom prezentiral roman „Zadnja kazen“.

Odkritje rokopisa, natančneje prevoda v ruščini neznane prevajalca, bombastična predstavitev in tudi fantastično pojasnjevanje, zakaj romana niso mogli natisniti v Franciji, so izzvali precejšnjo vznemirjenost v moskovskih in pariških literarnih krogih. Sedaj pa so prišli na vrsto še književni raziskovalci, ki bodo dokončno odločili, ali gre za avtentično delo, po mnenju nekaterih za sedemsto prvo stvaritev avtorja romana „Trije mušketirji“ in „Grofa Monte-Crista“, ali za ponaredek. Odprto ostaja vprašanje, kje se nahaja izvornik v francoščini.

V arhivih sovjetske tajne službe so iz književnega sveta izbrskali že marsikaj: neznanega Bulgakova, Buharina, Marina Cvetajeva, a

zgodba o romanu „Zadnja kazen“ je specifična, povsem skladna z domiselnimi zapleti Dumasovih stvaritev. Kot je znano, je bil francoski pisatelj v Rusijo zaljubljen, prepotoval jo je po dolgem in po čez in ji posveti številne svoje knjige, tudi „Pot po Kavkazu“ med drugimi.

Zanimivo je dejstvo, da je rusko nacionalno književno veličino Puškina v spletu izzvanem dvoboju ubil Georges D'Anthes, s tem je postalo ime tega Francoza v ruski kolektivni zavesti simbol zla. Je potemtakem čudno, če bi se rusofil Alexandre Dumas odločil maščevati Puškina in kaznovati njegovega morilca? In to na edini možen način - z literarnim delom. Je presenetljivo, da je za izvršitelja

pravice določil svojega literarnega miljenca Edmonda Dantesa, junaka romana „Grof Monte-Cristo“, ki predstavlja simbol časti in vdanosti?

Fabula „Zadnje kazni“ se giblje na osi te ideje: Edmond Dantes prispe v Moskvo, kjer odkrije, da enaka izgovorjava njegovega imena kot D'Anthesova vzbuja pri Rusih boleče in sovražne reakcije. Spozna Natalijo Gončarovo, lepo in nedolžno Puškinovo vdovo, zaradi katere je pesnik umrl v dvoboju s človekom, ki so ga zlobni jeziki razglasili za ljubimca njegove žene. Edmond Dantes se odloči vzeti pravico v svoje roke, brez krvi, seveda. Nenehno premeteno izziva in na slehernem koraku brez milosti ponižuje D'Anthesa, ki se spreminja v človeško razvalino.

Vprašanje, zakaj je ostal Dumasov roman do danes skrit in neobjavljen, pojasnjuje časopis „Slovo“ s tem, da je bil pisatelj prisiljen in odločen pustiti rokopis v

Rusiji, ker ni imel možnosti, da bi ga objavil v Franciji. Zakaj? Ker je bil Georges D'Anthes v tem času senator v Franciji, vpliven mož torej, ki se je rad bojeval in svoje tekmece najpogosteje poslal na drugi svet, Dumas pa ni želel zastaviti ne življenja ne svobode. Nejasneno pa ostaja, komu je pisatelj zapustil rokopis, kdo ga je prevedel v ruščino in kako je prevod pristal v rokah tajne službe.

V predgovoru romana je zapisano, da se je KGB pred nekaj leti omeščala in odločila, kdo ve zakaj, rokopis pokloniti Semjonovu Gejčenkiju, enemu najznačilnejših ruskih „puškinistov“ in zelu vplivni osebnosti v še do nedavnega vse-mogočni tajni službi. Če pa KGB ne bi padla skupaj z državo, bi Gejčenko morda še naprej obdržal Dumasov roman pod ključem in svet bi bil prikrajšan za spoznanje, da je Alexandre Dumas maščeval Aleksandra Sergejeviča Puškina.

Filmska proizvodnja in distribucija v novih evropskih državah

Retrospektiva poljskega filma

V okviru filmske predstavitve Alpe-Jadran so v Trstu organizirali okroglo mizo, na kateri so skušali dati nekaj iztočnic za rešitev problemov, s katerimi se srečujeta filmska proizvodnja in distribucija v novih evropskih državah. Kljub finančnim zapletom je filmski festival stekel, sicer v skromnejši podobi in z enomesečno zamudo, programsko pa zanimiv in izzivalen.

Ob filmih iz uradnega programa, ki vključuje izdelke iz Avstrije, Bavarske, kantona Ticino (Švica), Češke in Slovaške, Hrvaške, Italije, Slovenije in Madžarske, je bila letošnja retrospektiva posvečena poljski kinematografiji. Program je vseboval bogat izbor največjih poljskih filmov nekaterih preizkušenih avtorjev, na primer Wajde in Falka, pa tudi mlajših, še neveljavljenih. Gledalci so se lahko v kinodvorani „Excelsior“ prepričali v moč in izraznost poljske produkcije, ki kljubuje finančnim težavam in vztrajno nastaja v novih družbenih in političnih po-

gojih.

Ravno zapleti z umetniško proizvodnjo filmov v novih evropskih državah, njihova produkcija, distribucija in trgovanje pa so predstavljali glavno os, kateri so posvetili okroglo mizo. Predsedniška vloga je pripadla Boleslavu Mihaleku iz Poljske, sodelovali pa so še Vinci Anžlovar, ki je zastopal Slovenijo, Daša Bradičič iz Hrvaške, s Poljske Jacek Bromski, Maciej Karpinski, Magdalena Lazarkiewicz in Tadeusz Scibor - Rylski, iz Italije Alberto Ferrassino, Bruno Tori in Alfredo Zanella s Češke Miloš Frys ter Madžar Andras Sa-

lamon.

Boleslav Mihalek, eden najvidnejših poljskih filmskih kritikov in publicistov, dolgoletni urednik izvrstnega tednika „Film“, mesečnika „Kino“, tudi scenarist nekaterih filmov Andrzeja Wajde, član mednarodnega združenja filmskih kritikov, voditelj producerskih skupin in poljski ambasador v Rimu, je o poljski kinematografiji podal naslednje mnenje: „Po padcu Berlinskega zidu številne države socialističnega bloka niso imele dovolj denarja za kulturo, ker so ga namenjale v drugačne, važnejše državne potrebe. Na Poljskem smo se dogovorili, da bi štirideset odstotkov izbranih filmskih naslovov financirala država, ostalo proizvodnjo pa privatna filmska podjetja, kar pomeni, da si zasebni koprodukcijki kapital lasti šest-

deset odstotkov poljske kinematografije. Tako tudi v lanskem letu v ni nastopil bistven padec v proizvodnji, napravili smo štirideset filmov, kar ni veliko odstopanje od prejšnjih let, ko je bila filmska proizvodnja v celoti v rokah državnega monopola. Pravi problem Poljske, verjamem, da tudi ostalih srednjeevropskih držav, je v distribuciji, kajti podaljšava se vprašanje, koliko teh filmov ob veliki konkurenčnosti ameriških sploh pride do naših gledalcev. Poljski producenti namenijo velik delež denarja za premiere in svečana srečanja, vezana na predstavitve novih filmov, razgovore z avtorji in njihovo medijsko prezentiranje. Vedeti pa moramo, da je odnos države do umetnosti na Madžarskem, Češkem in Slovaškem veliko radikalnejši kot na Poljskem.

Božo Berk
FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

POPRAVILO IN IZDELAVA VSEH
VRST USNJNIH IZDELKOV

EVA CESTNIK

Zidaniškova 2
tel. 063/27 884
63000 CELJE

Nasilje nad Lackovim spomenikom na Ptujju

Odstranitev spomenika Jožetu Lacku iz središča Ptujja in iz urbanistično arhitekturnega okolja, za katero ga je zasnoval slovenski kipar Jakob Savinšek, je bilo skleпно dejanje skrajno sporne prakse odstranjevanja spomenikov, ki se je v zadnjih letih pojavilo v Sloveniji. To prakso, ki očitno ne prizanaša niti umetniško najurednejšim in strokovno najbolj pretehtanim in utemeljenim pomnikom narodnoosvobodilnega boja, uveljavljajo politične sile, ki imajo prevladujoč vpliv v posameznih občinah in krajih pa tudi nekaterih strokah oz. dejavnostih.

Strokovna neprimernost (in politična namernost) ptujške odločitve (skrite za „javno razpravo“) je bila dovolj osvetljena v polemiki v dnevnem časopisu februarja in marca lani, še posebno v prispevku Janeza Suhadolca „Je neotesanost določila slovenstva?“ (Delo, 11. decembra 1992) in

„Lacka ni podrli vihar“ (Večer, 12. januarja 1993).

Lackov spomenik je bil s slabo strokovno utemeljitvijo prestavljen v povsem neustreznem okolje, v bodoči spominski park na starem mestnem pokopališču, ki naj bi postalo odlagalnišče tudi „... za druge javne spomenike, ki nimajo več dosežanih lokacij... in ki naj bi leta 2009 ali 2019 postalo zelena ...“, je zapisala Kristina Šamperl-Purg v sobotni prilogi Dela, 14. marca 1992. S sklepom IS Skupščine občine Ptuj se strinjajo celo Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine in urbanisti. Vendar ne gre le za to; gre za veliko hujšo stvar! Prevladalo je stališče, da spomenik Jožetu Lacku ne sodi v okolje mestnega središča oz. zgodovinskega jedra Ptujja.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je naredil neodpustljivo napako v smislu konzervatorsko strokovne doktrine,

ko je sprejel stilno „čiščenje“ večplastnega oblikovnega izraza urbanega spomenika. Združenje borcev je naredilo napako, ker je - pod težo „strokovnih argumentov“ - popustilo in tako dopustilo manipulacije v zvezi s spomenikom osrednji osebnosti upora proti fašizmu v svojem okolju, urbanisti pa, ker so se vključili v akcijo rušenja zgodovinske kontinuitete pri oblikovanju določenega mestnega prostora in pristali na skrajno sporno rešitev, ki postavlja bronasto plastiko v neustrezno zeleno okolje in s tem krši enega od temeljnih načel postavljanja spominskih skulptur v prostor. A tu je še dejstvo, da je bilo s tem dejanjem razvedrteno tudi pomembno pričevanje iz naše novejšje zgodovine.

S tem, da so si na Ptujju dovolili dvigniti roko na Lackov spomenik, ki ga je umetniško zasnoval znani slovenski kipar,

v okolje pa skladno in premišljeno postavil priznani slovenski arhitekt, so toliko bolj ogroženi tudi številni drugi spomeniki, ki pričajo o pomembnih zgodovinskih dogodkih med NOB, a žal nimajo tolikšne umetniške in strokovne vrednosti, kakršno je imel Lackov spomenik na svoji lokaciji.

Razplet ptujške afere je še en preizkusni kamen spomeniško-varstvene in urbanistične službe ter še en izziv pravni državi. Naj bo to tudi resno opozorilo vseh slovenski javnosti, kakšna dejanja si lahko privoščijo lokalna oblast v času, ko ljudje po vsej Evropi množično protestirajo proti ožuljanju nacizma, ideologiji, ki je v drugi svetovni vojni uzela življenja toliko ljudem in tudi Jožetu Lacku.

PROF. VLADIMIR MUŠIČ, arhitekt, za Zvezo združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja, Ljubljana

Pred lepo stavbo

V časnikih se je pojavilo več člankov, v katerih se pisci sklicujejo na našo odločitev o prestavitvi spomenika Jožetu Lacku.

Nismo se odzivali in nismo polemizirali v pričakovanju politične in strokovne polemike - politične v smislu, ali smo ravnali prav ali ne, ker smo spomenik prestavili iz enega v drugi ambient, strokovne v tem, ali je nova postavitev v okviru načrtovanega spominskega parka estetsko dovolj pretehtana.

Nobene prispevka s tako vsebino ni bilo. Ptujčani smo bili preprosto obsojeni, da smo dali Lacka v smeti.

Vsem nam je bilo osnovno vodilo - postaviti spomenik Jožetu Lacku - narodnemu heroju - tako, da se spomin manj prevede v vrednoto. Preveč dragocen je namreč, kulturni in svobodnjaški lik našega človeka, da bi smel služiti dnevnim rabi.

S tem pismom ne želim poseči v prihodnjo strokovno ali politično razpravo o naši odločitvi; želim pa zavrniti usak poskus označevanja vsch in usakogar, ki smo sprejeli to odločitev.

VOJTEH RAJHER, predsednik skupščine občine Ptuj

V spominskem parku

Pod tem naslovom je novinar Franc Milošič zapisal nekaj spominov prof. Jožeta Gregorca na okoliščine, ki so pripeljale do postavitev spomenika Jožetu Lacku na Slovenskem trgu v Ptujju. Kar je povedal prof. Jože Gregorc, takratni direktor ptujškega gledališča, je vse res, vendar ni povedal vsega ozadja. Menim, da je to za bralce zanimivo, zlasti zato, ker se je tako na straneh Dela kot tudi v drugih časopisih vrstilo že precej žolčnih prispevkov, v katerih očitajo sedanjim ptujskim ljudem na oblasti „barbarstvo, zgodovinsko neotesanost“ in podobne hude obtožbe, češ da so „vrgli na smetišče“ skupaj s kmetom, upornikom in junakom Lackom tudi veliko umetnino Jakoba Savinška.

S takim pisanjem se ljudem v ptujski vladi dela krivica. Naj k osvetlitvi zadeve prispevam nekaj svojih spominov.

Začelo se je že leta 1948, ko so v Ptujju začeli priprave na postavitev kulturnega doma in so že takrat začeli zbirati denar, po 1 dinar tudi pri vsaki vstopnici za kino. Izdelani so bili načrti za reprezentančen kulturni dom, zbranega je bilo že precej materiala. Vse to je propadlo, denar izhlapel, material izgini. Raziskati vse to bi bila zanimiva tema za pisca črne kronike. Res pa je, da so že od vsega začetka bile težave z lokacijo za kulturni dom. Najustreznejša mesta pri Muzejskem trgu in ob Potrčevi cesti, takrat še Ljutomerski, niso bila dostopna zaradi birokratskega stališča jugoarmade, ki je na obeh omenjenih lokacijah imela svoje prostore.

Kako so se stvari plette prej, sicer ne vem. Znano pa mi je od leta 1955 dalje. Takrat je bilo odločeno, da bo pred novim ptujskim kulturnim domom stal tudi spomenik heroju Lacku. Delo so naročili pri znanim kiparju Savinšku, ki ga je v skladu z določenim rokom tudi končal, zadeva s kulturnim domom pa se ni premaknila nikamor. Kot zapisnikar sem bil s komisijo dvakrat celo na terenu, ko so se politiki in arhitekti dogovarjali za lokacijo kulturnega doma in Lackovega spomenika. Vse je ostalo pri modrovanju, le Savinšek je

naročilo izpolnil. Spomenik je bilo treba začasno nekje postaviti... Tedaj pa se je začelo tisto barantanje, o katerem pripoveduje gospod Jože Gregorc.

Večini je bilo jasno, predvsem pa kiparju Jakobu Savinšku, da v tisto okolje na Slovenskem trgu spomenik heroja Lacka ne spada. Pristal je šele na zagotovilo, da je tamkajšnje mesto le začasno in bo spomenik prestavljen v ustrezno okolje, torej ko bo zgrajen kulturni dom. To je bilo sicer prazno zagotovilo, vendar bolj verjetno kot tisto, da bodo obnovili pročelje gledališča in spet postavili „veličasten balkon na visokih stebrih“. Že takrat so namreč oblastniki govorili, da bi to bilo nepotrebno zapravljanje denarja.

Potrjujem tudi trditve profesorja Gregorca, da so takrat postavitev spomenika pred gledališče nasprotovali tudi borci. To vem, saj sem takratnemu predsedniku mestne borčevske organizacije Majerju pomagal pri sestavi in čistopisu govora, ki ga je imel na slovesnosti ob odkritju spomenika.

Pozneje je vse skupaj zaspalo. Kulturnega doma Ptuj še danes nima. Na Lackov spomenik so se spomnili samo ob državnih in krajevnih praznikih, da so tam položili kak venec ali šopek. Nekaj let tudi ni nikogar motilo, da so ob sejnih, zlasti znanim Katarininem, okoli spomenika prodajali stare cunje. Na pojav so opozorili novinarji Tednika, da je potem Komunala postavila okoli spomenika nekaj cvetličnih korit.

Tudi izletniki so se na vse skupaj navadili. Vodiči je bilo preprosto pripeljati na Slovenski trg skupino šolarjev ali odraslih in jim tam pokazati vse od antike prek srednjega veka do socialistične revolucije. Sedaj, ko se je tisto, na kar so se obiskovalci Ptujja že navadili, poskušalo postaviti bolj na pravo mesto, pa je to spodbudilo val ogorčenja in časopisnih polemik.

FRANC FIDERŠEK, Ptuj

Odprto pismo direktorju tovarne Beltinka dipl. ing. Feti Ismajloviču

"Pet pijancev ruši tovarno"

Profesionalna dolžnost opravljanja funkcije predsednika Območne organizacije svobodnih sindikatov v Pomurju me zavezuje, da na odprto pismo, ki si ga naslovil name z analitičnega vidika in v korist zaposlenih delavcev, ki svoje interese povezujejo v organizaciji svobodnih sindikatov, ocenim, zastavim besedo in sprožim aktivnosti, ki bodo imele za posledico razreševanje razmer v vašem podjetju.

Že uvodoma moram poudariti, da, če se ti porajajo dvomi o organizaciji svobodnih sindikatov, na katerega čelu Območne organizacije sem jaz, da ne delamo v interesu članstva, je potem tvoje pismo naslovljeno na nepravni naslov.

Nadalje moram povedati, da z nivojem pisanja tvojega pisma, ki ga naslavljaš namen, ne morem soglašati, ker primerjaš svoje delavce pri usklajevanju njihovih interesov z metodami Stalinističnega obračunavanja in z Miloševičevimi mitingi, kar je zanje milo rečeno žaljivo in vredno največje obsodbe.

Nezadovoljstvo med delavci in problemi, ki se pri vas kopičijo, o njih sem res podrobno seznanjen, izvirajo iz temeljnega problema nespoštovanja in neuresničevanja kolektivne pogodbe. V kolikor bi bolj dosledno uresničevali posamezne postavke kolektivne pogodbe, predvsem pravočasno usklajevanje izhodiščnih osebnih dohodkov po kolektivni pogodbi, izdajanje listin za premalo izplačane osebne dohodke, pravočasno usklajevanje povračila prevoznih stroškov..., sem prepričan, da bi se odnosi med vodstvom sindikata in vodstvom podjetja uskladili na primeren nivo in izboljšali medsebojni odnosi, ki danes resda niso v odnos vašemu kolektivu.

Temeljna naloga sindikata podjetja je, da na nivoju enakopravnega partnerstva z vodstvom podjetja na pogajanjih uveljavlja socialno-materialno in pravno varnost svojega članstva ter uresničevanje kolektivnih pogodb. Da bi ta temeljna naloga sindikata marsikateremu vodilnemu delavcu bila bolj kristalno jasna, bi bilo priporočljivo in koristno, da preštudirate podrobneje kolektivno pogodbo in pravila sindikata podjetja, katera prilagam.

Seveda pa vse aktivnosti, ki jih vodi vaš

sindikata podjetja, morajo temeljiti na kulturnem, tolerantnem nivoju in ne odobravam žalitev, laži, zavajanj in blatenja posameznikov. Zato taka dejanja obsojam in ne morejo služiti ugledu sindikata podjetja pri uveljavljanju in uresničevanju pravic zaposlenih delavcev. Za preprečitev takih nedopustnih izjav in potez obstojajo pravne možnosti, uvajanje disciplinskih postopkov v skladu z zakonom in akti podjetja, katere lahko sprožiš in uvedeš v vsakem primeru ti kot odgovorna oseba.

Delavcem nikoli ni bilo nič podarjenega, ampak so si vsako pravico morali izboriti sami, učasih tudi z izsiljevanjem (ponovno poudarjam, da odobravam samo dostojen način komuniciranja), seveda pa je vse to, kar so si pri vašem podjetju delavci preko sindikata podjetja izborili, tudi z grožnjo stavke, še vedno daleč od uresničevanja kolektivne pogodbe. To, da se je morala tovarna dodatno zadolžiti pri usklajevanju določil kolektivne pogodbe, je posledica ugotavljanja pravih poslovnih odločitev za doseg uspešnosti poslovanja in predvsem problem uspešnosti vodenja podjetja.

Veliko dela, predvsem za tuje partnerje v vašem obratu, je garancija za uspešnost poslovanja. Delavec pa danes mora dobiti primerno plačilo za svoje delo, kar je sestavni del poslovnih stroškov, ne pa ostanka dohodka! V kolikor bo količina dela usklajena s primernim plačilom, to pa pri vašem podjetju še ni, bo tudi problemov mnogo manj.

S svoje strani dajem obvezo in obljubo, da bom pobudnik za sklic okrogle mize v vašem podjetju med predstavniki: vodstva podjetja, izvršnega odbora sindikata podjetja, Območne organizacije sindikata Pomurja in Republiškega odbora sindikata dejavnosti, da na podoben način, kot smo usklajevali vašo novo obliko organiziranosti, uskladimo tudi konflikte med sindikatom podjetja in vodstvom podjetja, ki so prisotni v vaši sredini.

Z željo do čim hitrejšega sklica okrogle mize želim prispevati k urejevanju razmer v vašem podjetju.

S sindikalnimi pozdravi!

JANEZ KOVAČ, predsednik Območne organizacije sindikata Pomurje

Po aretaciji najbolj krvoločnega vodje mafije v Italiji

Lepa učiteljica brani Totoja

Arencija 63-letnega Salvatora Riina, okorelega in krvoločnega voditelja italijanske mafije, ki se je pred policijo skrival polnih triindvajset let, je vznemirila ne le vso Italijo, temveč odmeva po vsem svetu. Neusmiljeni mafijski šef je po mnenju sodnikov ukazal umoriti 150 oseb, med njimi je bil tudi v lanskem letu nameščen uboj sodnika Falconea, takrat so izgubili življenje tudi sodnikova žena in trije spremljevalci, zatem pa so po njegovem nalogu umorili sodnika Borsellina in pet agentov.

Salvatore Riina

Kljub okrutnim dejstvom njegova žena, 49-letna Antonietta Bagarello, imenovana Ninetta, po poklicu učiteljica, zatrjujejo, da je njen soprog nedolžen.

„Moj Toto je izjemen človek in vzoren oče. Želim si, da bi bili vsi ljudje takšni. Eno samo napako ima - preveč je dober in je žrtev okoliščin,“ pravi Lepa

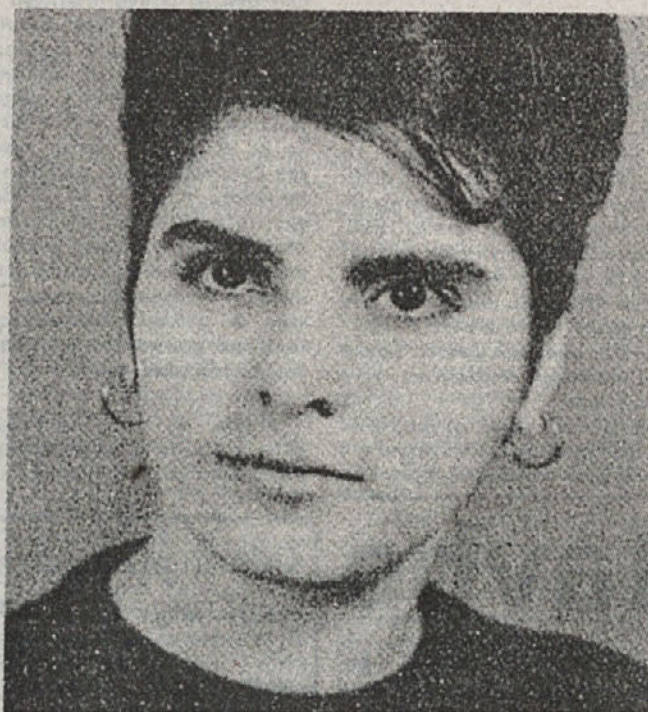
učiteljica, ki je Salvatora Riina vsa leta spremljala kot senca.

Poročila sta se leta 1974, blagoslovil ju je mafijski župnik Agostino Copolla, ki so ga kasneje aretirali. Do pred kratkim, ko sta se skrivala, mu je podarila štiri otroke.

Ljubezen je povezala dva povsem različna človeka: „zver“ iz Corleoneja, kot Riina imenujejo v italijanskem tisku, surovega, nevednega moškega in štirinajst let mlajšo učiteljico, ki je maturirala na klasični gimnaziji z odličnimi ocenami in se vpisala na filozofsko fakulteto, ki jo je zaradi moža zapustila.

„Imela sem ga rada, ko mi je bilo šele trinajst let. Opazila sem ga na poti v šolo in ga za vselej ohranila v srcu,“ je Ninetta brez gramu razlagala sodnikom in novinarjem.

Spremembe zakona v korist skesanecv so naredile svoje v razkrinkavanju Cose Nostre. Policija je imela velike uspehe pri aretiranju tistih, ki so bili povezani z

Lepa učiteljica v mlajših letih

mafijo. Velikega Bossa so spravili za zapahe 15. januarja na avtocesti med Palermo in Catanijo. Ko so objavili njegovo sliko, je s svojim skromnim in preprostim videzom razočaral tiste, ki so si ga predstavljali kot demona. Sedaj se z njim ukvarjajo sodniki. Kljub številnim obtožbam ima neomajnega in strastnega branilca - svojo Ninetto, ki se je v rojstnem kraju Corleone šele pred nekaj dnevi z otroki pojavila v javnosti.

Kdo ve, kaj si o očetu mislijo štirje otroci (19-letna Maria Concetta, 17-letni Giovanni, 16-letni Giuseppe in 13-letna Lucia), ki so se vsi rodili v zasebni kliniki „Noto“ in živeli v izgnanstvu. Kako izgledajo, kje so, kaj so delali v vsem tem času, je za sedaj skrivnost. Celo stari starši jih niso videli do 16. januarja, ko se je po devetnajstletnem skrivanju Antonietta vrnila domov.

Katy Mavrič

Dvaindvajset dni sojenja v Mariboru - sodni senat poslušal že okrog petdeset prič

Vollmeier se poti

Sojenje Maksimiljanu Vollmeierju, obtoženemu storitve devetih kaznivih dejanj, in njegovim pajdšem se je končno prevesilo v drugo polovico. Predsednik velikega senata, sodnik Konrad Rebernik, ima polne roke dela, saj je sodni senat v dvaindvajsetih dneh, kolikor obravnava že traja, poslušal okrog petdeset prič.

Glavna obravnava, ki se je začela z dokajšnjim pompom, sumničeni in velikim zanimanjem občinstva, se navzlic različnim razlagam prič in sodelavcev počasi ozi. Glavni obtoženi, do aretacije gromoglasni in baje daleč naokrog strah vzbujajoči Maksimilijan Vollmeier, se v tej podobi sedita v obličje navadnega, vendar premetenega kriminalca, ki mu je iz doslej premalo pojasnenih razlogov uspelo v življenje ob Dravi v resnici spletničiti avreolo strahospoštovanega bossa. Danes bi se naj obravnava nadaljevala, ker bi se iz Makedonije morala vrniti Albanca, ki bi potrdila, da je bil sporni avtomobil audi, prodan Daniju Džeberju oktobra 1991. leta, zatem prodan in zasežen v Makedoniji.

Vollmeier in soobtoženi Dušan Zorman pa trdita, da so isti avto Zormanu ukradli v Italiji. Zadnji dan pričevanja in dokazovanja sta namreč pred senat stopila Ludvik Mihael Jan in Robert Freljh, ki pa sta trdila povsem drugače. Po njuni verziji bi naj obtoženi Vollmeier že teden pred dnevom mrtvih s spornim vozilom peljal Jana na Koroško, Freljh pa z avtomobilom srečal Zorman na bencinski črpalki ob avtocesti pred Postojno.

Zaradi tovrstnih razhajanj je sodnik Konrad Rebernik obravnavo prekinil do danes, srede. Zdaj bo vsekakor zanimivo, kaj bosta, če seveda bosta, izpovedala oba Albanca, ki bi naj pripotovala iz Makedonije. Kakorkoli že, pred sodnim senatom se počasi stvari postavljajo na prava mesta, obtoženi Vollmeier pa se vse bolj poti in pogreza vase. Tudi njegovi zagovorniki niso več tako glasni in zahtevni do novinarjev, kot je bilo to na začetku.

Morebiti je zanimivo že to, da tudi v Mariboru, kjer je bil Maksimilijan Vollmeier baje „glavni“, upada zanimanje za omenjeno sodno obravnavo. To si gre razložiti z enostavno razlago, da vsak oskuben petelin na koncu izgleda kot - kura.

-ez

Po odkritju tovorne ladje z razstrelivom

Orožje za BiH preko Reke in Trsta

Pomorske in letalske sile NATO so v Otrantskem zalivu „ulovile“ pomemben plen, veliko količino orožja, ki ga je prevažala tovarna ladja „Dolphins 1“, ki pluje z zastavo otoka St. Vincenta. Ladja je bila na tem, da zaplove v Jadransko morje s tovorom, ki je bil po vsej verjetnosti namenjen bivši Jugoslaviji. V ladji, ki so jo pripadniki NATO preusmerili v tarantsko pristanišče (Italija), so nadzorni organi odkrili 59 kontejnerjev, v katerih so pod vrečami z rižem, žitom in obutvijo med drugim našli rakete zemlja - zemlja z zelo velikim dometom in 107 milimetrskih topovske izstrelke. Na ladji so našli tudi na številna terenska vozila.

Tovarna ladja „Dolphins 1“, katere posadko sestavlja 26 oseb (20 Turkov in 6 Poljakov), poveljuje pa ji turški državljani Yalcin Ferhatoglu, je konec lanskega leta zapustila pakistansko pristanišče Karači. Na poti se je ustavila tudi v Carigradu. Poveljnik ladje je najprej izjavil, da je s tovorom oblačil in zdravil namenjen v luko Reka, zatem je priznal, da ladja prevažata tovor, ki je glede na sankcije OZN proti bivši Jugoslaviji prepovedan.

Italijanski preiskovalci so na najboljši poti, da odkrijejo, preko katere pomorske agencije orožje potuje. Zagotovo je (čeprav ne tudi uradno potrjeno), da bi se ladja morala ustaviti v tržaškem pristanišču in od tam nadaljevati pot do Reke.

Ta trditev izhaja iz dokumentov, ki so jih pregledali v uradu nekega podjetja, ki se ukvarja s posredništvom in ima svoje filiale v Vidmu, Vicenzi, Genovi in Milanu. Z omenje-

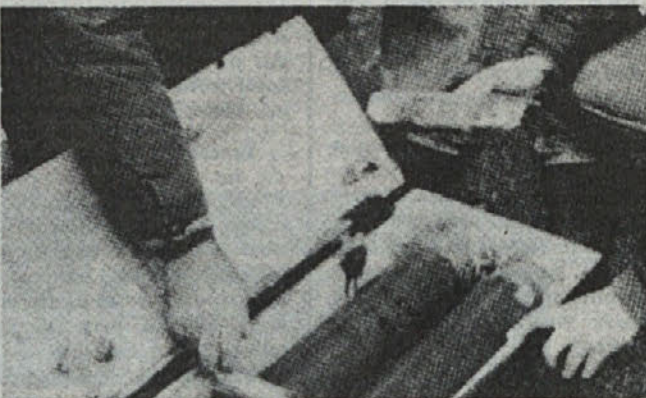
nim podjetjem, katerega ime še niso izdali, je bila v zvezi s tovorom namreč sklenjena premija, plačilo pa bi bilo potrebno opraviti pri neki agenciji v Vidmu.

Obsežna dokumentacija, do katere so prišli italijanski policisti, kaže, da je orožje vzhodne izdelave in da je bilo natovorjeno v turškem pristanišču Carigrad, raztorvorili bi ga na Reki in od-

peljali na ozemlje Bosne in Hercegovine. Nekateri sumijo, da je bilo orožje namenjeno hrvaški strani, a to je bolj malo verjetno.

Preiskava, ki so jo razširili do Trsta in je še vedno v teku, bo verjetno razjasnila vse okoliščine v zvezi z doslej največjo zaplembo orožja v Italiji.

K. M.

Pregled orožja, ki so ga našli na ladji „Dolphins 1“

Stop za rdeče potne liste

Slovensko zunanje ministrstvo je opozorilo nemške oblasti na težave, ki jih njihovi obmejni organi povzročajo tistim Slovincem, kateri še niso zamenjali rdečih potnih listov nekdanje Jugoslavije. Tudi nemškimi oblastem je namreč znano, da ti potni listi veljajo še samo do 25. junija.

V zadnjem času doživlja vse več naših državljanov neljube scene ob vstopih v Nemčijo, če vstopajo s stari, vendar še veljavnimi rdečimi potnimi listom, na katerem piše SFRJ Jugoslavija. Naše oblasti svetujejo, da naj v takih primerih prizadeti občan o tem obvesti slovensko zunanje ministrstvo ali pa generalni konzulat v Muenchnu ali veleposlaništvo v Bonnu.

Povsem drugačne vesti prihajajo iz Francije, kjer je bila sklenjena pogodba o odpravi vizumov. Sporazum o odpravi bi naj podpisali kmalu, ob predvidenem obisku francoskega ministra v Ljubljani. Po odpravi vizumov za vstop v Francijo ostaneta Slovincem le še dve evropski državi, ki za naše državljane zahtevata vize: Irska in Grčija. To pa kaže, da smo Slovenci zaupanja vredni narod.

-ez

MALI OGLASI

PRALNI STROJ GORENJE, 1990, ugodno prodam. Tel.: 063/ 37-946, Štraus, Trnovlje

UREJEN ŠTAJERC, 27 let, z avtomobilom, želi spoznati mamico ali dekle za trajno vezo. Božidar Gregorc, Linhartova 3, Celje

IND. ŠIVALNI STROJ NECCHI prodam. Informacije popoldne. Tel.: 061/ 823-391

MANJŠO HIŠO na zazidljivi parceli, 28 a, v Šmarju, poceni prodam. Tel.: 063/ 855-417, dopoldne, 063/ 858-298, popoldne

PRALNI STROJ v okvari, Kandi, 10 programov, in bio 653 Gorenje, 10 programov, v okvari, kupim. S. Brglez, p. p. 110, 63000 Celje

POSESTVO s 6 ha zemlje, vseh kultur, ob glavni cesti Ptuj-Voličina-Lenart prodam. Srečko Bezjak, Drstelja 45, 62253 Desternik

REVNI ŽENSKI, tudi z otrokom, ali zakonskemu paru, dam stanovanje in hrano zastoj. Alojz Gmajner, Vojnik, Celjska cesta 43

VULKANIZACIJA
in
AVTOPRALNICA

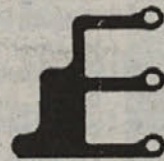
Rosando
PREVOLNIK

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Teharje,
tel.: (063) 32-900

Finančni harakiri

Zaradi finančnih problemov je v lanskem letu več kot 1800 Japoncev naredilo samomor, kar je 23 odstotkov več kot v letu 1991. Za samomor kot rešitev iz težav se vedno pogosteje odločajo predsedniki ali vodilni upravnih odborov podjetij, ki so morala v stečaj. Največje število finančnih harakirjev je bilo leta 1983, najmanj pa v poslovno zelo uspešnem letu 1990.

ELEKTROTEHNA
ELEX international trade
Ljubljana

UVOZNIK IN GENERALNI DISTRIBUTER

Z
ZEROWATT

PRALNI STROJI IN MIKROVALOVNE PEČICE

Pralni stroj MILE	76.330 SIT
Pralni stroj 258	72.780 SIT
Mikrovalovne pečice	
MW 75	52.584 SIT
MW 65	37.174 SIT
MW 60	35.720 SIT

(v ceno je všteti prometni davek)

DAEWOO

TELEVIZORJI

TV 2044 (51 cm)	43.980 SIT
TV 2141 (55 cm)	48.980 SIT

(v ceno je všteti prometni davek)

PRODAJA V TRGOVINAH
ELEKTROTEHNA SET

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: -----

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

Naj razume, kdor zmore

Spomini na prihodnost

Stephen Hawking, fizik v invalidskem vozičku, ki ga kljub temu, da ne more niti govoriti, mnogi primerjajo z Einsteinom, resnično verjame v spomin na prihodnost, kozmično seme in v vse večji nered v vesolju.

Včasih je težko razlikovati vprašanja genijev od tistih, ki jih postavljajo norci. Razlikujejo se šele odgovori. Stephen Hawking v zadnjem času pogosto ponavlja vprašanje, ki bi se po prevladujočem mišljenju bolj podalo vaškemu norčku: „Zakaj se mi vedno spomi-

ttega zaključka in razumevanjem navednega smrtnika je v njegovem pojasnjevanju, ki sega v globine skrivnosti moderne fizike.

Postalo je že v navadi, da Hawkinga primerjajo z Einsteinom in k temu do-

želji, da bi slišali njegovo predavanje naslednji večer, več kot tri ure pred predavanjem čakalo nanj. Njegova „Kratka zgodovina časa“ je prevedena v 37 jezikov in prodana v več kot 5,5 milijonih izvodov.

Hawking trdi, da čas teče v smeri nereda. Če se na filmu pokažejo kosi porcelana, ki se spajajo v skodelico, je vsakomur jasno, da se film vrti nazaj. Vsakdo ve, da se s preteklem časa povečujeta nered ali entropija. Vendar pa Hawking meni, da je to tautologija. „Entropija se povečuje s časom, zato ker smo mi definirali, da je smer časa ta, v katerem se entropija povečuje.“ Hawking trdi, da človek lahko pobegne tautologiji, če določi pričetek vesolja. Večina kozmologov verjame, da je bilo kozmično seme neskončno vroče, goste, neurejeno in povsem posebno mesto, kjer niso veljali zakoni fizike. Hawking se s tem ne strinja, pač pa trdi, da je bila to mirna, urejena kozmična točka z nizko entropijo in preluknjana z majhnimi „grudicami“ radiacije. Po velikem poku se je veselje širilo, z njim pa tudi delčki radioaktivne mase, ki so se sčasoma spremenjali v galaksije, zvezde, ljudi ...

„Zvezdna noč se nam lahko zdi kot stanje reda, če jo primerjamo z brezobličnim kozmičnim semenom, vendar je današnje veselje pravzaprav v mnogo večjem neredu,“ pravi Hawking. Entropija se je povečala v isti smeri s časom, v katerem se je razširil univerzum, prav zato, ker je veselje spočeto v semenu nizke entropije.

Naša sposobnost, da se spominjamo preteklosti, ne pa tudi bodočnosti, je povezana s puščico entropije, kajti kadarkoli se proizvaja spomin, ali v možganih ali v računalniku, se zrno energije potrebno za aktiviranje nevtrona ali elektrona osvobaja kot toplota - povečuje entropijo. Spomini takrat,

ker osvobajajo toploto, povečujejo tudi nered. Entropija se povečuje v smeri od včeraj proti jutri. Zato so spomini napravljeni v preteklosti - tako Hawking pojasnjuje, zakaj se spominjamo samo preteklosti ne pa tudi prihodnosti. Kdor takšno razlago razume, pač razume.

Hawking svoje modrosti prenaša javnosti preko voice-synthesizerja, ki je priključen kot dodatek njegovemu prevelikemu, z rdečo kožo obloženemu invalidskemu vozičku. Delno lahko premika mišice (pogosto se smeje, najraje lastnim šalim) in z desno roko, v kateri drži neko vrsto računalniške miške, izbira besede in komande na video ekranu, pritrjenem na vozičku. Ko želi govoriti, pošlje svoj pripravljeni tekst v voice synthesizer. Iz teh razlogov je pogovor z njim prava vaja potrpežljivosti, saj od vprašanja do odgovora včasih preteče tudi več kot pet minut.

Zadnja leta se mu zdravstveno stanje ni poslabševalo. Uspel je preživeti celo avtomobilsko nesrečo, v kateri je utrpel zlom roke in nekaj globokih ran na glavi. Očividci pravijo, da je prečkal cesto kot pravi norec v invalidskem vozičku. Karakteristike njegove bolezni (aminotropna lateralna skleroza) so občasne težke in nevarne krize. Zdravniki smatrajo, da bi bila lahko naslednja zadnja. Pred tremi leti se je Hawking odselil iz stanovanja svoje žene in se preselil v stanovanje svoje medicinske sestre Elaine Mason, nekdanje žene računalničarja, ki je projektiral njegov invalidski voziček. Jane Hawking, še vedno njegova zakonita žena, je v nekem pogovoru z novinarji takole opisala 25 let skupnega življenja z njim: „Seveda, potrebno ga je bilo negovati, vendar pa je bilo najpomembnejše, da ga od časa do časa nekdo opomni, da ni on tisti, ki ga imajo ljudje za boga“.

Stephen Hawking, največji fizik po Einsteinu na svojem invalidskem vozičku.

njamo preteklosti, nikoli pa se ne spominjamo prihodnosti?”

Na znanstvenem srečanju na kalifornijski univerzi v Berkeleyu, je ta fizik, enako poznan po tem, da ga je težka bolezen priklenila na invalidski voziček, kot tudi po tem, da je prvi odkril nenavadnosti črnih lukenj, dokazal - da čas teče naprej. Razlika med Hawkingovim razumevanjem

dajajo, da je največji fizik za njim. Vendar pa za razliko od Einsteinovih večina od njegovih trditvev o črnih luknjah kljub temu, da jih sprejema veliko strokovnjakov, še ni dokazana. Ko se je s svojim vozičkom pripeljal na govorniški oder, da bi prezentiral svoj referat „Puščica časa“, so se fotografi in kameramani skoraj stekli, da bi se mu lahko čim bolj približali. 3000 njegovih oboževalcev je v

Kathmandu

Mesto na robu sanj

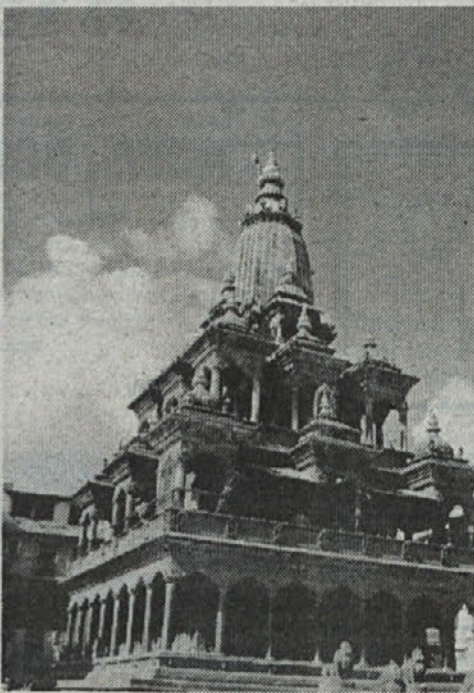
Zadnje dni novembra sva s prijateljem Tomijem Kadičnikom odšla v Nepal, natančneje v Kathmandu. Razlogov, ali bolje izgovorov za to potovanje je bilo več. Toda, so sploh važni? Človek pravzaprav potuje, odkar ve zase, izmišljujoč si takšne ali drugačne razloge in izgovore. Tudi midva sva jih imela kar nekaj na zalogi, počasi sva jim začenjala celo verjeti, vendar je njihova prosojnost naraščala premosorazmerno z milijami, ki so ostajale za nama ...

Spim bolje kot vse noči doslej, ko me je po vrnitvi z odprave, kjer smo izgubili prijatelja, začela mučiti nespečnost in jutro me zaloti svežega, spočitega in v tako dobrem razpoloženju, da na trenutke spet začutim, kako mi hoče raznesti glavo. Ko Tomi še spi, ne zdržim več in kar odnese me v mesto. Thamel, kako si lep! Trgovinice se šele odpirajo, ulični prodajalci, dilerji in policaji srebajo čaj, vsi se režijo bogve čemu, v zraku je pričakovanje; nov dan je tu, sestavljen iz tisoč majhnih sedanjosti, trenutkov in vsak zase je lahko dogodek, izpolnitev katere od neštetih želja ali pa preprosto delček časa, v katerem si končno lahko to, kar si ...

Ali ni dejstvo, da si živ, da lahko vse to okoli sebe doživljaš, da spoznaš skrivnost trenutka in da se mu znaš predati z vsem svojim pravim bitjem že za dostoben razlog za notranjo ubranost, za tiho človeško srečo? In ne nazadnje ni ravno to tisto, po čemer nas večina hlepi, za kar se trudimo pa nam toli-

kokrat ne uspe pa ne vedno le po naši krivdi? A vsa skrivnost, kot sem jo dojel jaz, je ravno v tem, da se naučimo biti tu in zdaj, brez teže preteklosti na ramenih in brez skrbi o tem, kaj nam bo prinesla prihodnost. Zupajmo! Preteklosti namreč ni več, je le v spominih, prihodnost pa sploh nikoli ne napoči, vedno živiš v sedanjosti. In ta naj bo takšna, kot v resnici tudi je, brez naših osebnih strahov, naprežanj in frustracij. Preprosto, kajne?

Skratka, poln življenja in veselja menjam nekaj dolarjev, kupim dve odlični transportni vreči s ključavnicama, lep in trpežen nahrbtnik in nekaj koščkov čudovitega nepalskega nakita. Name-nim se na čaj, takšnega namreč ne kuhajo nikjer drugje, pa naletim na znanega mi prodajalca kukrijev (bojnih nožev plemena Gurka). Tip oziroma deček me najprej ne spozna, z običajnimi fintami za turiste mi ponudi kukri za dva tisoč rupij. Začnem se mu

Hare Krišna tempelj, Patan

režati v začudeno obličje, saj vem, da je realna cena, ki jo je moč doseči, štiristo rupij, od katerih je vsaj sto čistega zasluzka, ki ga da v žep poulični prodajalec. Bolj ko se mu režim, bolj

znan se mu zdim in končno se spomni, da sva pred tremi meseci sklenila kupčijo za štiristo rupij za kos. Malo mu postane nerodno, pa ga potolažim z izjavo, da je biznis pač biznis ter ga povabim na čaj.

Greva v Thorong La restavracijo, ki spada k hotelu, kjer s Tomijem prenočujeva, pijeja čas, barantava, se zabavava na žive in mrtve, čakava, da se Tomi prikaže iz dežele sanj. Mali trgovčič, ki mu je ime Bishnu, je takih let kot moj sin, nekje med petnajst in šestnajst jih šteje in kljub življenju na ulici ohranja svežino, čeprav slutim, da zna biti tudi trd in zaje-ban. Končno se prikaže tudi Tomi, pijemo čaj, se grejemo na sončku približno petindvajsetih celzijevih stopinj. Kaj je tačas doma? Mraz? Že sneg?

Z malim Bishnujem se dogovorimo, da bo delal za naju teh deset dni, ko bova v Nepal. Nabavljaj bo robo, ki jo nameravava kupiti, naju vodi po templjih, razkazal ostale ogleda vredne zadeve ... Mali čisto ponori od navdušenja, kar mi vidim na očeh, čeprav se dela hladnega in odgovarja z lakoničnim O. K.

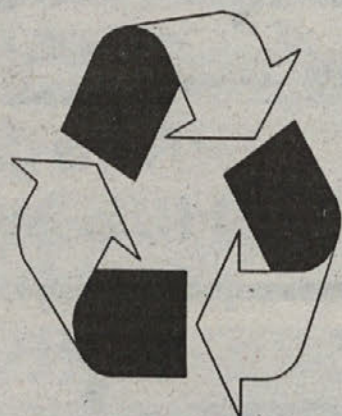
(Se nadaljuje)

Danijel Bedrač

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

VEDA AREAL VEDA AREAL VEDA

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenjske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim tresljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življenjsko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventualni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

NOV TRDI 2,5" DISK

**ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV**

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!

- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenjska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitev tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenjska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več vredni od najboljšega računalnika.

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/ I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

Tel.: 061 374 740

FAX: 061 374 063

Fotoreportaža: T. Bratok, S. Bernardi in LucaS

Slovenija po dveh letih

